საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. № 161 (440) შაბათი, 25 აგვისტო, 1992 წელი ფასი 2 მანეთი

წუხელ შევიტყვეთ

რკინიგზას წესრიგი სჭირდება

23 აგვისტოს შუაღამისთვის მთლიანად აღდგა რკინიგზის ხიდი გალ-ახიგვარის გადასარბენზე. ამ მონაკვეთზე პირველმა გაიარა სოხუმ-სამტრედიის მარშრუტით მიმავალმა სამგზავრო შემადგენლობამ.

აი, უკვე რამდენიმე დღეა, რაც რკინიგზაზე არ არის მიმოსვლა სოხუმ-ადლერის მიმართულებით. ეს თქვა რესპუბლიკის რკინიგზის სამმართველოს უფროსის მოადგილემ მამული კიკნაძემ.

სპილენძის სადენების მასობრივი ქურდობის გამო, — თქვა მან, — რკინიგზელებს არანაირი სატელეფონო კავშირი არა აქვთ ინგირიდან ადლერამდე. არ მოქმედებს მატარებლების მოძრაობის ავტობლოკირების სისტემა. ასეთივე მდგომარეობაა მონაკვეთებზე ბათუმის, ფოთისა და კახეთის მიმართულებით.

თენგიზ ჩხიკვაძე.

შეპყრობილია ბოროტმოქმედთა ბანდა

გორის სამართალდამცავი ორგანოების ერთობლივი ძალისხმევით განხორციელებული ღონისძიებების შედეგად დაკავებულია ადამიანის გამტაცებელთა ორი ბანდიტური ჯგუფი ათი კაცის შემადგენლობით.

უკანასკნელ ხანს საგანგაშო გახდა ისეთ მძიმე დანაშაულობათა რიცხვის ზრდა, როგორიცაა ადამიანთა გატაცება ანგარების მიზნით, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს გორის სარაიონთაშორისო პროკურორმა, იუსტიციის მრჩეველმა ამირან ნოზაძემ. — წლეულს თვის მანძილზე, ქალაქ გორსა და მის რაიონში რეგისტრირებულია 11 ასეთი დანაშაული.

ამ ამაზრზენ ბოროტებას, — განაგრძობს საუბარს ბატონი ამირანი, — ძირითადად სჩადიოდნენ და დღესაც სჩადიან ოსი „ბოევიკები“, მაგრამ, სამწუხაროდ, არც ქართველები ინდობენ თანამოძმეებს. ჩემთვის ძალზე მტკივნეულია იმის აღიარება, რომ გორში დაკავებული გამტაცებელთა ორივე ბანდის წევრები ქართველები არიან, თანაც გორის რაიონის მკვიდრნი, რომლებმაც ბანდაში ქ. რუსთავის მცხოვრებლებიც გააერთიანეს.

ამ ჯგუფებმა გაიტაცეს 6 ადამიანი, რომელთა განთავისუფლებისთვის ბოროტმოქმედებმა სამ მილიონ მანეთზე მეტი თანხა მოითხოვეს და მიიღეს კიდეც. ჯერჯერობით შეგნებულად არ ვასახელებთ დამნაშავეთა გვარებს. გამოძიების დამთავრების შემდეგ მათ ვინაობას გავაცნობთ ფართო საზოგადოებრიობას.

აფეთქება კეკელიძის ქუჩაზე

24 აგვისტოს დღის 11 საათზე ვაკეში, კეკელიძის ქუჩის № 16 სახლში მოხდა აფეთქება. მსხვერპლი არ არის.

როგორც ვარაუდობენ, აფეთქება არ უნდა იყოს დაკავშირებული რაიმე დივერსიასთან. ეს უფრო პირადი ანგარიშსწორების აქტია. მიმდინარეობს გამოძიება.

ამ დღეებში

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ და საქინფორმის კორესპონდენტები

ფაქტი მოვლენა კომენტარი

უმაღლესი ეროვნული და სახელმწიფოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს მიზანშეწონილად მიაჩნია ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გამოცხადდეს მობილიზაციისთვის მზადყოფნა, რის თაობაზეც მიღებული იქნება სათანადო იურიდიული აქტი

უეჭველია, რომ კონფედერაციის შექმნის მიზანი იმთავითვე იყო საქართველოს სახელმწიფოებრივი მთლიანობის დაშლა, მისი განუყოფელი ნაწილის—აფხაზეთის მიტაცება

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს განცხადება

როგორც მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა გვაცნობეს, კავკასიის მთიელ ხალხთა კონფედერაციის პრეზიდენტმა და პარლამენტის თავმჯდომარემ გამოსცეს ბრძანებულება, რომელიც მიზნად ისახავს აფხაზეთში შეიარაღებული კონფლიქტის დაწყებისას ამავე ორგანიზაციის მიერ საქართველოს რესპუბლიკისადმი მიმართული ულტიმატუმის განხორციელებას.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭო დარწმუნებულია, რომ ხსენებული ორგანიზაციის ლიდერთა ხელმოწერით გავრცელებული ეს დოკუმენტი არ ასახავს კავკასიის მთიელი ხალხებისა და მათი სახელმწიფოების მეთაურთა პოზიციებს; იმედოვნებს, რომ ისინი გაემიჯნებიან ამ გაუგონარი „ბრძანებულების“ მიზნებსა და სულისკვეთებას.

კავკასიის მთიელი ხალხებისათვის, რომლებთანაც საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი მეგობრობა და კეთილმეზობლური დამოკიდებულება აკავშირებს, გასაგები უნდა იყოს აღშფოთება, რომელიც საქართველოში, ყველა კეთილი ნების ადამიანში გამოიწვია დოკუმენტის ავტორთა აგრესიულმა მოწოდებებმა.

აი, რას ავალებს ეს „ბრძანებულება“ კონფედერაციის ყველა შტაბს და შეიარაღებულ ფორმირებას:

1. კონფედერაციის ყველა შტაბმა უზრუნველყოს აგრესორისთვის შეიარაღებული წინააღმდეგობის გასაწევად აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოხალისეთა გადასროლა.

2. კონფედერაციის ყველა შეიარაღებული ფორმირება მათთვის ნებისმიერი ძალის მიერ წინააღმდეგობის გაწევის შემთხვევაში ჩაერთოს ბრძოლაში და შეაღწიოს აფხაზეთის ტერიტორიაზე ნებისმიერი მეთოდებით.

3. გამოცხადდეს ქალაქი თბილისი უბედურების ზონად. ამისთვის გამოყენებულ იქნას ყველა მეთოდი, ტერორისტული აქტების ჩათვლით.

4. გამოცხადდეს მძევლად კონფედერაციის ტერიტორიაზე მყოფი ყველა ქართველი.

5. დაკავდეს საქართველოსათვის განკუთვნილი ყველა ტვირთი და მათი გადაგზავნის ყველა საშუალება.

6. მზადყოფნა მოხსნდეს კავკასიის მთიელ ხალხთა კონფედერაციის შტაბს 1992 წლის 22 აგვისტოს 24.00 საათამდე“.

ალბათ, ძნელად მოიძებნება ისეთი ტერორისტული ორგანიზაცია, რომელიც ასე შეუნიღბავად ილაშქრებდეს მშვიდობისა და ადამიანურობის წინააღმდეგ.

ფორმითა და შინაარსით ეს უპრეცედენტო „ბრძანებულება“ ნათელს ფენს ახლო წარსულის არაერთ საგულისხმო ფაქტსა და მოვლენას, რაც მთავარია, იგი ნათლად მიანიშნებს აფხაზეთში მოქმედი ექსტრემისტული ძალების იდეოლოგიურ და ორგანიზაციულ წყაროებზე, მათს შორის მიმავალ მიზნებსა და გეგმებზე.

ნიშანდობლივია, რომ ეგრეთ წოდებული კონფედერაციის დამფუძნებელი ყრილობა მოიწვიეს სოხუმში, რომელიც ამ არასახელმწიფოებრივი წარმონაქმნის „დედაქალაქადაც“ კი გამოცხადდა. უეჭველია, რომ კონფედერაციის შექმნის მიზანი იმთავითვე იყო საქართველოს სახელმწიფოებრივი მთლიანობის დაშლა, მისი განუყოფელი ნაწილის — აფხაზეთის მიტაცება.

აფხაზეთის ექსტრემისტული ძალების ერთ-ერთი დასაყრდენია დემოკრატიისა და დამოუკიდებლობის მოძულე, საქვეყნოდ ცნობილი ჟირინოვსკი და მისი აწ გაუქმებული პარტია, რომლის წევრთა დიდი ნაწილი აფხაზეთში ცხოვრობს.

რა შეიძლება ერთმანეთთან აკავშირებდეს „კონფედერაციას“, ყოფილი სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების პოლიტიკურად ხელმოცარულ ნაწილს — და ჟირინოვსკის, თუ არა ბრძოლა საქართველოსა და რუსეთის დემოკრატიულ მთავრობათა წინააღმდეგ, ფართომასშტაბიანი შეიარაღებული კონფლიქტის პროვოცირება, რომელსაც შედეგად რუსეთ-კავკასიის ომიც კი შეიძლება მოჰყვეს. განა ამას არ ითვალისწინებს ბრძანება კონფედერაციის ყველა შეიარაღებული ფორმირებისადმი — შეაღწიონ აფხაზეთის ტერიტორიაზე „ნებისმიერი მეთოდებით“ და ჩაერთონ ბრძოლაში „ნებისმიერი ძალების მიერ წინააღმდეგობის გაწევის შემთხვევაში“ (?). ბრძანებულების ავტორებს ხომ კარგად მოეხსენებათ, რომ „ნებისმიერი ძალები“ რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეებსაც მოიცავს, რომლებსაც მიღებული აქვთ ხელისუფლების მითითება არ დაუშვან საქართველოსა და რუსეთის საზღვრის დარღვევა და რუსეთის ტერიტორიიდან ყოველგვარი შეიარაღებული ჩარევა.

თავიანთი ზრახვების განსახორციელებლად კონფედერაციის მესვეურები თბილისს აცხადებენ „უბედურების ზონად“ და ამის მისაღწევად მშვიდობიან მოსახლეობის წინააღმდეგ დასაშვებად მიიჩნევენ ყველა მეთოდის გამოყენებას „ტერორისტული აქტების ჩათვლით“. ძნელი არ უნდა იყოს იმის მიხვედრა, რომ „უბედურების ზონად“ თბილისის გამოცხადება აშკარად ესადაგება საქართველოს „მეორე ჩერნობილად“ გადაქცევის ცნობილ გეგმებს.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭო საქვეყნოდ აცხადებს, რომ ქართველი ხალხი, საქართველოში მცხოვრები ყოველი კეთილი ნების ადამიანი მზად არის საკადრისი პასუხი გასცეს ყველას, ვინც ხელყოფს ჩვენი სამშობლოს სუვერენიტეტსა და ტერიტორიულ მთლიანობას, საფრთხეს შეუქმნის მის მშვიდობიან მოსახლეობას.

უმაღლესი ეროვნული და სახელმწიფოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს მიზანშეწონილად მიაჩნია ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გამოცხადდეს მობილიზაციისთვის მზადყოფნა, რის თაობაზეც მიღებული იქნება სათანადო იურიდიული აქტი.

საქართველოს საშინაო საქმეებში გარეშე შეიარაღებული ძალების უხეში ჩარევა, მით უფრო იარაღის გამოყენებით, რაც რეალურ საფრთხედ იქცა, უწინარესად აფხაზ ხალხს ავნებს.

საქართველოს ხელისუფლებას მტკიცედ სჯერა, რომ არ არსებობს ქართველ და აფხაზ ხალხებს შორის არავითარი პრობლემა, რომლის მოგვარება არ შეიძლებოდეს პოლიტიკური დიალოგით ერთიანი, სუვერენული საქართველოს ფარგლებში.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭო.

ედუარდ შევარდნაძე: ყველას მოკავშირე ვიქნები, ვინც საქართველოს სიკეთისათვის, დემოკრატიისათვის იბრძვის!

1992 წლის 24 აგვისტოს რადიომიმართვა

— ჩვენ გამოვაცხადეთ სამობილიზაციო მზადყოფნა ქვეყანაში, რადგან კვლავ გრძელდება გარედან უაპელაციო ჩარევა ჩვენს საშინაო საქმეებში და სულ უფრო მეტ წინააღმდეგობას აწყდება ჩვენი ძალისხმევა — მოლაპარაკებისა და დიალოგის გზით მოვაწესრიგოთ სიტუაცია აფხაზეთში, — განაცხადა საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ ედუარდ შევარდნაძემ ორშაბათს, 24 აგვისტოს, თავის ტრადიციული რადიოგამოსვლის დროს, რომელშიც გასული კვირის მოვლენები გააანალიზა.

ჩვენ მზად გვეყოლება რეზერვისტები, მოხალისეები. აგრეთვე ნაწილობრივ გავიწვევთ ახალგაზრდებს იმ რაიონებიდან, რომლებშიც ამის საჭიროება იქნება, — თქვა მან, — ამასთან აფხაზეთშიც ჩავატარებთ ნაწილობრივ მობილიზაციას რომ ჩვენს ჯარში ავტონომიური რესპუბლიკიდან იმსახურონ აფხაზებმაც, ქართველებმაც, რუსებმაც, სომხებმაც სხვა ეროვნების ადამიანებმაც, განსხვავებულად იმისა, რაც არძინბამ გააკეთა, როცა მარტო აფხაზებს მისცა უფლება და ასეთ სიტუაციამდე მიიყვანა საქმე.

ჩვენ ყოველნაირად ვუჭერდით და დავუჭერთ მხარს, რომ რაც შეიძლება მალე დაიწყოს დიალოგი აფხაზეთის პარლამენტის ქართველ და აფხაზ დეპუტატებს შორის, — თქვა ედუარდ შევარდნაძემ, — ამ ინიციატივას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ვანიჭებთ და ძალიან გვწყინს, რომ აფხაზთა მხარე ამ პროცესის დაწყებას აჭიანურებს.

სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ კვლავ დაადასტურა თავისი პოზიცია, რომ მზად არის თუნდაც დღესვე შეხვდეს ბ-ნ არძინბას თბილისში და გამართოს მოლაპარაკება ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის რეზიდენციაშიც, რომლის წინადადებაც ოლქის სარდლობამ წამოაყენა.

შეეხო რა კავკასიის მთიელ ხალხთა კონფედერაციის განცხადებას, სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ განმარტა, რომ ეთანხმება სახელმწიფო საბჭოს რეაგირებას ამ განცხადებასთან დაკავშირებით და მიაჩნია, რომ სერიოზული ღონისძიებები დაისახა ამ მიმართულებით. ჩვენ გვაქვს ცნობები, თითქოს აფხაზეთში ამჟამად ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარედან 500-ზე მეტი კაცია შემოსული და ქართველთა წინააღმდეგ გამოლაშქრებას აპირებს. ჩვენ ამ ინფორმაციას ვამოწმებთ, და, თუ დადასტურდება მაშინ იძულებული ვიქნებით გადამჭრელი ზომები მივიღოთ, მივცეთ მითითება შეიარაღებულ ძალებს აღკვეთონ მათი მოქმედება. ამის საშუალებები ჩვენ გვაქვს.

(დასასრული მე- 2 გვ.).

ნოდარ დუმბაძე

გული

ამას წინათ, შოთა ნიშნიანიძის ლექსი „აფხაზური კანტატა“ წავიკითხე. ჩემი ბავშვობა, ყმაწვილკაცობა, კარგადმყოფობა და ავადმყოფობა გამახსენდა. ლექსმა ჯერ სიხარულით ამავსო, შემდეგ სევდა მომგვარა, სულ ბოლოს — შური. დიახ, კეთილი შურით ვწერ ამ წერილს.

— დალოცვილო, ეგრე როგორ უნდა გამოართვა კაცს სათქმელი სიტყვა პირიდან?!

ჩემი მორდუ აფხაზეთში
იზრდებოდა თარბებთან,
ბადეს შლიდა... და
შვილდისრით ტყეში ნადირს
არბევდა...
ხვიჩას ზრდიდნენ აფხაზები
ჩაუქად და რაინდად,
ბეჭზე ორბი შეუფრინეს
„ურაიდა-რაიდა“.

ეს ხომ ჩემზეა დაწერილი, ეს ხომ მე ვარ? ნესტორ ლაკობა, მისი ლამაზი მეუღლე სარია და მათი მერცხალივით ბიჭი რაუფი გამახსენდა. ჩემზე უფროსი იყო ცოტათი რაუფი. უეხბურთის თამაშს მასწავლიდა ქუჩაში. ასფალტზე მუხლგადაყვლეფილს იოდს როგორ მასხამდა შეწუხებული სარია, ის მახსოვს. ისიც მახსოვს, როგორ მითათუნებდა ლოყაზე ხელს ნესტორი და როგორ მაწყნარებდა — გაჩუმდი, ვაჟკაცის ტირილი ვინ გაიგონაო.

რაუფის დამნაშავე თვალებიც მახსოვს.

აფხაზი ბიძაჩემის ზოსიმეს ხმამაღალი სიცილი და დეიდაჩემის მაროს საყვედურიანი ხმა მესმის:

ბიჭო, სულ სარა ბარა ბზია ბზბოიტი, როდემდე უნდა იძახო, სხვა რამეც ისწავლე აფხაზურადო. თავად, ქმრის ხათრით, ისეთი აფხაზური ისწავლა, რომ აფხაზურად საბავშვო მოთხრობა დაწერა და წიგნადაც გამოაქვეყნა.

ცოდვას ვერ ვიტყვი, ბიძაჩემიც კარგი მოქართულე გახლდათ და აფხაზს ვერ ნახავთ, მეგრული რომ არ იცოდეს.

ო, აფხაზეთო, ბევრი კარგი
მოუმის გამდელო,
ამორძალი ხარ მკერდმოჭრილი
უსაქართველოდ,
მაგ ტკბილ კალთაში თავს
ჩაგიდებ და გავყუჩდები,
ლოცვით, მადლობით, ალსარებით
მითრთის ტუჩები...

მკვდარი მიმიტანეს სოხუმის მეორე საავადმყოფოში. თვალს ვახელ — ებრაელი, ბერძენი, სომეხი, რუსი, აფხაზი, ქართველი — ყველა ერთად მადგას თავს. არ მეგონა, სიკვდილი თუ ასეთი ინტერნაციონალისტი იყო. ბურანში წასული გულიებს ვხედავ, შინკუბებს ვხედავ, პაპასკირებს ვხედავ, თარბებს ვხედავ... ლასურიების, ახუბების, ლომიების, კაპბების, ანჩაბაძეების, გოგუების ხმებს ვარჩევ...

თბილისიდან გადმოცვენილ ექიმებს ვხედავ, ნათესავებს ვხედავ, სისხლსა და ხორცს ვხედავ ჩემსას. ვიცი, ამათი ბრალი ვარ და ამათ უნდა მიტირონ, მაგრამ, ამათ რაღა უნდათ, უზარმაზარ ამრასავით რომ მადგანან თავს და მათბობენ?!

ცოტა რომ მოვეკეთე, მოწყალების დები მიამბობდნენ რიგრიგობით:

— რომ მითხრეს ნოდარ დუმბაძეო, სულ დამეკარგა ვენა, ვერაფრით ვერ მივაგენი და ნემსი ვერ გაგიკეთეთ!

— რომ მითხრეს, ნოდარ დუმბაძეო, იმ წუთში ვიპოვე ვენა და გავიკეთე შიგ ნემსი, თორემ მაგას რა იპოვიდა, სულ არ ჭქონდათ წნევა!

ძიძიშვილობდნენ წინაპარი
სახლიკაცები,
და მხარზე ეჯდათ ერთი ჭინკა
და ანგელოსი,
ქორი წიწილს აფხაზეთში თუ
იტაცებდა,
ჰაუ, ჰაუო, გვეყვირია
სამეგრელოში.

ამ რამდენიმე წლის წინათ, გუდაუთში ერთი კაცი ამიხირდა „ბენზინკალონკასთან“, გინდა თუ არა, ურიგოდ უნდა გამიშვაო.

— რატომ? — ვეკითხები.

— იმიტომ, რომ აქაური ვარ, და მე ასე მსურს, — ვატყობ, ნასვამია, აშკარად შარზეა და ჩხუბი უნდა, თან ვხედავ, მხარზე მარტო ჭინკა უზის, ანგელოზი არსად ჩანს. რა თქმა უნდა, არ წავეჩხუბე, ურიგოდ გავუშვი...

გულრიფშში ვარ, ჩემს ძმადნაფიც ვანო თარბას ნარდს ვეთამაშები, ფანჯი მოუვიდა და შაშის კარიდან გადის ქვას, აშკარად მატყუებს. ამას უნდა ვეჩხუბო, რადგან ვხედავ, ჩემი არ იყოს, ამასაც ჭინკა და ანგელოსი ერთად უსხედან მხარზე. ვეჩხუბებით, ბოლოს ორივე ვიხოცებით სიცილით.

მოსკოვში ვარ, რესტორანში ვსხედვართ მე და ერთი იქაური ჩემი ნაცნობი, ოფიციანტმა შამპანური და შოკოლადი მოიტანა.

— ეს მოგართვესო! — მეუბნება.

— ვინ? — ვეკითხები.

— ვინაობა არ უთქვამს, აი, იმ ახალგაზრდამ! — გამახედა ოფიციანტმა. რესტორნის კართან, ლამაზი, აზოვანი ვაჟკაცი დგა. ვხედავ, მხარზე ამასაც ჭინკა და ანგელოზი უზის. მეღიმება.

—ვინ იყო?

— ჩემი აფხაზი მეგობრის ვაჟი! — ვუპასუხე.

— მერე, რატომ თვითონ არ მოვიდა? — უკვირს ჩემს მეინახეს.

ახლა ამას როგორ ავუხსნა, რატომ არ მოვიდა აფხაზურ ოჯახში აღზრდილი ვაჟკაცი მამამისის ტოლ კაცთან, რატომ არ მომიჯდა გვერდით, რატომ არ გადადო ფეხი ფეხზე, რატომ გამომიცხადა ასე შორიდან სიყვარული და უხმოდ რატომ წავიდა?

— ალბათ, ეჩქარებოდა! — ვუთხარი როგორც.

კიდევ ორი ოჩამჩირელი მოსწავლე გოგონა მაგონდება, ერთი — აფხაზი, მეორე — ქართველი. სანატორიუმში მინახულეს ავადმყოფი, თავიანთი ბაღის ფორთოხალი და ლიმონი მომიტანეს თანაკლასელების სახელით. ვიდრე ჩემთან იყვნენ, ძალიან ყოჩაღად ისხდნენ, მაგრამ თვალები ცრემლით ჰქონდათ სავსე. რომ წავიდნენ, აივნიდან გადავხედე, ამათ მხრებზე მხოლოდ ანგელოზები ესხდნენ და თავჩაქინდრულნი მიდიოდნენ. ჩემი ნახვით, დაზაფრულებს, ალბათ, იმედი გადაუწყდათ — ამას რა გადაარჩენსო?!

— გადავრჩი, ჩემო ძვირფასო გოგონებო, და თუ დამიჯერებთ, ის თქვენი ძოტანილი ლიმონი და ფორთოხალი იმ ყველა ამერიკულ და გერმანულ წამალზე უფრო მომიხდა. მადლობელი ვარ, თქვენ შემოგევლოთ ჩემი სიცოცხლე.

სულ ახლახან ერთ ჩემს ისტორიკოს მეგობარს ვთხოვე, ჩვენი ისტორიული წარსულიდან აფხაზთა და ქართველთა ძმობის რაიმე ლამაზი ამბავი გაიხსენე-მეთქი. დიდხანს იფიქრა, მერე უარყოფის ნიშნად თავი გაიქნია.

— რა იყო? — ვკითხე გაკვირვებულმა.

—არძმობის ამბავი ვერ გავიხსენე, და ის როგორღა გავიხსენოთ?! — ასე მიპასუხა.

ან ბრძენი კაცის მოგონილი სიცრუეა, ან მართლაც ასე იყო. ყოველ შემთხვევაში, ჩემი ღრმა რწმენით, ჩვენმა შვილებმა და შვილიშვილებმა ასე უნდა იცოდნენ... და უნდა იცოდნენ ჩვენგან.

მე სულ მუდამ მახსოვს აკაკი წერეთლის, კონსტანტინე გამსახურდიას, ლეო ქიაჩელისა და სხვათა შემდეგ კაცი როგორი სიფრთხილით უნდა შეეხოს აფხაზთა გულის სიმებს. ეს ჩემს აფხაზ ძმებსაც უნდა ახსოვდეთ, ქართველთა გულის სიმებს რომ შეეხებიან ხოლმე.

მიხარია, შოთა ნიშნიანიძე ეგზომ ლამაზად რომ შეეხო ჩვენი გულების საერთო სიმებს. მე რომ ახლა ამ წერილს ვწერ, უფრო თავისუფლად და ლაღად ვგრძნობ თავს, რადგან მწერალთა კავშირში აფხაზეთის საბჭოს თავმჯდომარე ვარ, უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად აფხაზეთისგან ამირჩიეს. აფხაზეთში მოვკვდი და დავიბადე ხელმეორედ, ლენინური პრემია რომ მივიღე, ათასი დეპეშა მომივიდა, და აქედან, ნახევარზე მეტი აფხაზეთიდან იყო. სხვა რომ არაფერი, სამადლობელი მეკუთვნის და ვამბობ კიდევაც. და ესე რომ არ იყოს? სულაც შავი ზღვის პირას, აფხაზეთში მიდგას ოდა.

ჩანს ოდაზე კოლხთა გერბი,
გერბი სიმინდ-ჯიქურის,
და აფხაზურ ცხენის ნალი
ავგაროზად მიკრული.

შოთა ნიშნიანიძის ლექსის კითხვა რომ ჩავათავე, გულში რაღაც უსაშველო სითბო ჩამღვარა, ავდექი და ჩემს სიცოცხლეში პირველად მოვძებნე ლექსიკონში გულის განმარტება.

გული — უმთავრესი ნაწილი ცხოველთა შინაგანი აგებულებისა, რომლისგანაც, მოიქცევის სისხლი ყოველთავე ძარღვთა შინა. — ასე წერია ლექსიკონში.

აუ, რა დიდი ფერება და ვაფერთხილება სჭირდება თურმე გულს!

1980 წ.

ნომერში

- „ოსტანკინო“ ისე გადმოსცემს, როგორც ხელს აძლევს. — 2
- ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფა: ისევ ექსპერიმენტი? — 3

გაეროს წევრებს შორის გასავრცელებლად

24 აგვისტოს საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ ედუარდ შევარდნაძემ წერილი გაუგზავნა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს, მის აღმატებულებას ბატონ ბუტროს ბუტროს-გალის. მასში ნათქვამია:

თქვენო აღმატებულებავ!

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს სახელით წარმოგიდგენთ დოკუმენტს „აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მიმდინარე მოვლენების შესახებ“, რომელშიც ნაჩვენებია საქართველოს ერთ-ერთ რეგიონში შექმნილი კონფლიქტის მიზეზები და წარმომავლობა. ამასთან გაახლებთ სახელმწიფო საბჭოს ახალ მიმართვასაც.

ჩვენ დიდად დავალებული ვიქნებოდით თქვენგან, თუ ეს დოკუმენტები გავრცელდება გაეროს წევრებს შორის.

გულწრფელად თქვენი ე. შევარდნაძე.

სატელეფონო საუბარი

24 აგვისტოს გაიმართა სატელეფონო საუბარი საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარეს ედუარდ შევარდნაძესა და რუსეთის პრეზიდენტს ბორის ელცინს შორის.

საუბარი შეეხო რუსეთსა და საქართველოს შორის საზღვრების დაცვის საკითხებს, განიხილეს აგრეთვე ორ ქვეყანას შორის მომავალი ურთიერთობის სხვადასხვა ასპექტები, ერთმანეთს გაუზიარეს აზრი კავკასიის მთიელი ხალხების ე. წ. კონფედერაციის საქმიანობის შესახებ.

სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ საუბარში შეშფოთება გამოთქვა რუსეთის სატელევიზიო სამსახურების ბოლო დღეებში გადაცემული ზოგიერთი სიუჟეტების გამო, რომლებსაც შეუძლია კიდევ უფრო დაძაბოს სიტუაცია. რუსეთის პრეზიდენტი ამ შეშფოთებას გაგებით მოეკიდა.

აფხაზეთის ამბები

მიზანი — კონფლიქტის ლოკალიზაცია

22 აგვისტოს სოხუმში იმყოფებოდა რუსეთის ფედერაციის უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფი, რომელშიც შედიოდნენ ალექსანდრე სურკოვი (ხელმძღვანელი), სერგეი ბაბურინი, გენადი საენკო, რასულ მიკაილოვი და სხვები.

წინა დღით გუდაუთის სამხედრო აეროდრომზე ისინი შეხვდნენ აფხაზეთის ზოგიერთ ხელმძღვანელს, მათ შორის ვლადისლავ არძინბას.

22 აგვისტოს რუსეთის უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფი შეხვდა აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს ქართველი დეპუტაციის „დემოკრატიული აფხაზეთის“ წევრებს.

აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ თამაზ ნადარეიშვილმა, დეპუტატებმა მათ გააცნეს აფხაზეთში შექმნილი ვითარება.

სტუმრებმა განაცხადეს, რომ მათი ჩამოსვლის მიზანია შეისწავლონ რუსეთის მოქალაქეთა აფხაზეთიდან ევაკუაციის, აფხაზეთში არსებული რუსეთის ობიექტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხები. იზრუნონ იმისათვის, რომ კონფლიქტი რუსეთის ტერიტორიაზე არ გავრცელდეს. რუსეთის პარლამენტის დეპუტატებმა დაათვალიერეს სოხუმი, მისი შემოგარენი და იმავე საღამოს გუდაუთაში დაბრუნდნენ. დეპუტატები და მდგომარეობის სტაბილიზაციის კომიტეტი, თავის მხრივ, შეძლებისდაგვარად წყვეტენ წამოჭრილ საკითხებს.

წუხელაც ისროდნენ

23 აგვისტოს საღამოს სოხუმის ცენტრში გაისმა ინტენსიური სროლა. ქალაქის კომენდანტმა გიორგი გულუამ გვაცნობა, რომ ერთ-ერთი სახლის სახურავიდან ისროდა აფხაზი სნაიპერი, მას სროლითვე უპასუხეს შინაგანი ჯარების მებრძოლებმა.

იოსებ გოგიჩაია.

შემაშფოთებელი სიჩუმე

თუმცა მოსკოვის ტელევიზიამ 23 აგვისტოს გადმოსცა ცნობა იმის შესახებ, რომ გუმისთის რაიონის რკინიგზის ვაგზალზე სისხლისმღვრელი ბრძოლები მიმდინარეობს, და რომ თითქოს საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს ჯარები იყენებენ... ქიმიურ იარაღს. გასულ კვირას პირველად 14 აგვისტოს შემდეგ არც ერთი ტყვია არ გასროლილა. მხოლოდ დღეს, 24 აგვისტოს, დილიდან, მდინარე გუმისთის მხრიდან, სადაც გამაგრდნენ აფხაზი გვარდიელები, დროდადრო ისმის ქვემეხების ხმა.

ქალაქში ვრცელდება ინფორმაცია, რომ შეტაკებები აფხაზთა და ქართველთა ფორმირებებს შორის ხდება სოხუმისა და ოჩამჩირის რაიონების მთის სოფლებში, ქალაქ გაგრის მისადგომებთან, საიდანაც გუდაუთის მხრიდან აფხაზთა გვარდიის ნაწილები თავს დაესხნენ სოფელ კოლხეთს. აღწევს ხმები იმის შესახებ, რომ რიწის ხეობით აფხაზეთში შემოაღწიეს მოხალისეებმა ჩრდილოეთ კავკასიიდან.

თავგამეტებული დამნაშავეობით სასოწარკვეთილი, მარადიორების მიერ გაძარცვული სოხუმი კომენდანტის საათის შემოღების შემდეგ უბრუნდება ნორმალურ ცხოვრებას. ქუთაისიდან და რესპუბლიკის სხვა ქალაქებიდან შემოდის ჰუმანიტარული დახმარება. პოლიციის და შინაგანი ჯარების შეთანხმებული მოქმედების შედეგად 23 აგვისტოს დააკავეს მარადიორთა ექვსი ჯგუფი, კომენდანტის საათის 40 დამრღვევი.

თენგიზ ჯიბუტი.

ისევ მძევლები

გართულდა ვითარება გაგრის ზონაში. ბზიფის ხეობის შესახვლელი აფხაზებს უკავიათ. სოფელ კოლხიდაში აფხაზი სეპარატისტები თავს ესხმიან მშვიდობიან მოსახლეობას, ძარცვავენ და აწიოკებენ მას. სოფელში შეიჭრა აფხაზთა 80-კაციანი ჯგუფი და მძევლებად იყვანა სრულიად უდანაშაულო ადამიანები ქართველთა ოჯახებიდან.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრესსამსახური.

ქალაქ სოხუმის კომენდანტი უარყოფს

ქალაქ სოხუმის კომენდანტმა პოლიციის გენერალ-მაიორმა გიორგი გულუამ კატეგორიულად უარყო რუსეთის ტელეპროგრამა „ვესტის“ მიერ გადაცემული ინფორმაცია იმის შესახებ, თითქოს დრანდის საგამოძიებო იზოლატორში მძევლად ჰყავდეთ „ინტერსის-ქრონიკის“ კორესპონდენტი ივანე ჩინაია.

ედუარდ შევარდნაძე: ყველას მოკავშირე ვიქნები, ვინც საქართველოს სიკეთისათვის, დემოკრატიისათვის იბრძვის!

(დასასრული)

[illegible]

...შინ, როცა ჩვენმა ჯარმა დისლოკაცია შეიცვალა და რკინიგზის ობიექტების დაცვის და მძევლად აყვანილი სახელმწიფო მოღვაწეების გამოხსნის მიზნით აფხაზეთის ტერიტორიაზე გადაადგილდა: მიუხედავად იმისა, რომ ამ გადაადგილების გამო ადგილობრივ ხელისუფლებას წინასწარ ეცნობა.

...განაგრძო, რომ რუსეთის ზოგიერთი სატელევიზიო სამსახურის გუშინდელ სიუჟეტებში (იგულისხმება 28 აგვისტოს პროგრამა „იტოგი" — პრესსამსახური) არა მარტო ტენდენციური, არამედ პროვოკაციულიც იყო. მე არასდროს არ ვახდენ ხოლმე რეაგირებას ცალკეულ პუბლიკა-

ციებზე, — აღნიშნა ედუარდ შევარდნაძემ, — მაგრამ ამგვარი მიკერძოება ჯერ მე არ მინახავს. ასეთი რამ იმპერიული პერიოდის დროსაც არ ყოფილა. ჩემი პოპულარობის რეიტინგი თუ ეცემა, ეს ჩემი საფიქრალია და არა სხვისი. მე აღარას ვამბობ იმაზე, თუ რამდენად არაკომპეტენტურია ამგვარი მსჯელობა და რა შეურაცხმყოფელია იგი ჩვენი ხალხისათვის. ყველამ ძალიან კარგად იცის, რომ მე ყოველთვის სამართლიანი ვიყავი აფხაზი ხალხის მიმართ. ამისათვის ჯერ კიდევ ადრე სსრ კავშირში ყოფნის დროს ჩვენს აფხაზურ კურსს ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავდა ყველა დონეზე, ვინაიდან მას მეტისმეტად რბილად მიიჩნევდნენ. ის რაც აფხაზეთს მე გავუკეთე — ტელევიზია და უნივერსიტეტი იყო თუ სხვა რამ, ეს რაიმე პირადი სარგებლობისა და რბილი პოლიტიკის გამო კი არ გამიკეთებია, არამედ აუცილებელი და საჭირო იყო — რა თქმა უნდა, ასეთ დროს კაცი არ ფიქრობს, რომ სიკეთე უკან ცუდად დაგიბრუნდება — დასძინა შევარდნაძემ, — მაგრამ მე მაინც მეამაყება, რომ ამას ვაკეთებდი და ეს გავაკეთე. საბედნიეროდ უამრავი შესანიშნავი მეგობარი მყავს აფხაზეთში, რომლებთანაც მაქვს მიმოწერა და, მჯერა, მათთან დიალოგი იქნება.

— ჯერ-ჯერობით კი მდგომარეობა რთულია. ამიტომ ჩვენს ხალხს მინდა მოვუწოდო — განაცხადა ედუარდ შევარდნაძემ, — რომ უნდა გაიხსენოს თავისი ისტორიული წარსული, როცა ცალ ხელში თოხი ეჭირა და ცალში — ხმალი და ისე ზრუნავდა სამშობლოს ძლიერების შესანარჩუნებლად. ეს ეხება ყველას — მუშას, რომელიც ქარხანაში შრომობს, გლეხს, რომელიც ყანაშია, მევენახეს, მემინდვრეს, ყველას, ვისაც თავისი წვლილის შეტანა სურს ჩვენს ისტორიაში. ჩვენ ახლა პირველად გვეძლევა საშუალება ავაშენოთ მართლა თავისუფალი, დემოკრატიული ქვეყანა, რომელიც შეძლებს ყველა ქვეყანასთან ურთიერთობას და ასე მიაღწევს თავის კეთილდღეობას. ეს შანსი ხელიდან არ უნდა გავუშვათ.

თავისი რადიოგამოსვლის დასასრულს სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე შეეხო მომავალ არჩევნებში მისი მონაწილეობის საკითხს და აღნიშნა, რომ საქართველოს ახლა ყველაზე მეტად სჭირდება კანონიერი მთავრობა, პარლამენტი. ეს სჭირდება ყველას, მათ შორის ჩვენს ოპონენტებსაც და ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ არჩევნების ჩატარებისთვის. თუ რაიმემ ხელი შეგვიშალა და ვერ მოვახერხეთ, ალბათ გადაწევა მოგვიწევს.

— ჩემი არჩევნებში მონაწილეობის შესახებ დისკუსიები გრძელდება, — განაგრძო მან. — მე ადრე ვთქვი, რომ არჩევნებში მონაწილეობას მივიღებდი როგორც დამოუკიდებელი კანდიდატი. სამწუხაროდ, საარჩევნო კანონის განხილვისას საბჭომ არ მიიღო ჩემი წინადადება. ჩემი მორალი არ მაძლევს უფლებას რაიონმა წამოაყენოს ჩემი კანდიდატურა, რაიონის დეპუტატის ფუნქციას ჩემზე უკეთესად ადგილობრივი დეპუტატი გააკეთებს; რომელიმე პარტიაში შესვლა კი არ მინდა: ერთხელ უკვე ვიყავი პარტიაში და საკმარისია, — თქვა შევარდნაძემ, — ამიტომ, ალბათ, უნდა მივემხრო რომელიმე ბლოკს, მაგრამ რომელ ბლოკშიც უნდა ვიყო, მე პირდაპირ ვაცხადებ: ყველას მოკავშირე ვიქნები, ვინც საქართველოს სიკეთისათვის, დემოკრატიისათვის იბრძვის.

ავრცელებს საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს პრესცენტრი

საქართველოს სახელმწიფო საბჭოში

და კვლავ — მოწოდება დიალოგისათვის

ამ ბოლო დღეებში საქართველოს სახელმწიფო საბჭოს ყოველი სხდომა იწყება აფხაზეთში შექმნილი მდგომარეობის განხილვით, სადაც ვითარება, სამწუხაროდ, კვლავ ძალზე რთულია. შაბათს, 22 აგვისტოს გამართულ სახელმწიფო საბჭოს მორიგ სხდომაზე მისმა თავმჯდომარემ ედუარდ შევარდნაძემ აღნიშნა, რომ წინა სხდომაზე განსაზღვრული გადაუდებელი ღონისძიებანი აფხაზეთში ვითარების ნორმალიზაციისათვის უკვე ხორციელდება. კერძოდ, მან თქვა, რომ ძირითადად დამთავრდა საქართველოს ეროვნული არმიის ნაწილების გაწოყვანა სოხუმიდან. ქალაქში დარჩა საბრძოლო ტექნიკის მხოლოდ რამდენიმე ერთეული შესაძლო გართულებათა თავიდან აცილებისათვის, აგრეთვე პოლიციის და შინაგანი ჯარების ქვეგანაყოფების დახმარებისათვის, რომლებმაც ერთობლივად დაიწყეს კონტროლი ავტონომიური რესპუბლიკის დედაქალაქში წესრიგის უზრუნველყოფისადმი.

სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრისათვის მთავრობის კომისიის ძალისხმევის წყალობით დაიწყო საქალაქო მეურნეობის მუშაობის აღდგენა. სოხუმში შეტანილია 1000 ტონაზე მეტი ფქვილი, აგრეთვე პირველი საჭიროების სხვა პროდუქტები, გაიხსნა ზოგიერთი მაღაზია, დაიწყო წყლის, ელექტროენერგიის მიწოდება, მალე ამუშავდება ტრანსპორტი. სურსათი შეაქვთ გაგრაში, ტყვარჩელში, გულრიფშში. როგორც ედუარდ შევარდნაძემ განაცხადა, გვერდს ვერ აუვლიან გუდაუთის რაიონსაც, სადაც ამჟამად თავმოყრილია აფხაზი მოსახლეობის ძირითადი მასა. ნავარაუდევია თანაზომიერად განაწილდეს მეზობელი რესპუბლიკებიდან, თურქეთიდან მიღებული ჰუმანიტარული დახმარებაც.

პირველი შედეგები მოაქვს შეიარაღებულ შეტაკებათა დროს ტყვედ აყვანილთა განთავისუფლების შესახებ დაწყებულ მოლაპარაკებასაც. როგორც სხდომაზე ითქვა, წინა დღეს გაათავისუფლეს 53 აფხაზი, მათ შორის 30 აფხაზი გვარდიელი, და თითქმის ამდენივე ქართველი. სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ აღნიშნა, რომ საქართველოს ხელმძღვანელობას მუდმივი კონტაქტები აქვს რუსეთის ხელმძღვანელობასთან და დამსწრეთ აცნობა, რომ მოსკოვში გაიმართა ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების პრეზიდენტებისა და უზენაესი საბჭოების თავმჯდომარეების შეხვედრა რუსეთის ვიცე-პრეზიდენტთან ალექსანდრე რუცკოისთან, რომელზეც განიხილეს მდგომარეობა აფხაზეთში, მთლიანად კავკასიაში. როგორც რუცკოიმ თქვა, ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკათა უმრავლესობის ლიდერები არ აპირებენ მხარი დაუჭირონ ზოგიერთი მოღვაწის ექსტრემისტულ განწყობილებებს და საჭიროდ ცნობენ აფხაზეთში კონფლიქტის პოლიტიკურ მოწესრიგებას. კერძოდ, ნავარაუდევია ამ თვის დამლევამდე გაიმართოს ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების ლიდერთა შეხვედრა კრასნოდარის მხარის, როსტოვის ოლქის ხელმძღვანელობის მონაწილეობით. თუ ასეთი შეხვედრა გაიმართა, საქართველო მიიღებს მასში მონაწილეობას, თქვა ედუარდ შევარდნაძემ. ამჟამად, აღნიშნა მან, ჩვენს ურთიერთობას ზოგიერთ მათგანთან ართულებს ის, რომ ისინი, ისევე როგორც აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ვლადისლავ არძინბა, მოითხოვენ საქართველოს ეროვნული არმიის ყველა ნაწილის დაუყოვნებლივ გაყვანას აფხაზეთიდან. ჩვენ კი მიგვაჩნია, თქვა სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ, რომ ამ საკითხის დასმა ჯერჯერობით ნაადრევია, რადგან შეიარაღებული ძალებისათვის დაკისრებული მთავარი მისია არ შესრულებულა. სანამ გარანტირებული არ იქნება აფხაზეთის ტერიტორიაზე რკინიგზისა და სხვა სახეობათა ტრანსპორტის ნორმალური მუშაობა, ჯარების გამოყვანაზე ლაპარაკიც კი არ შეიძლება, ხაზგასმით აღნიშნა ედუარდ შევარდნაძემ და განმარტა, რომ მთავარი სატრანსპორტო მაგისტრალის მწყობრიდან მუდმივი გამოყვანა, ძარცვა და დატაცება რკინიგზაზე საქართველოს საგარეო მიწოდებებისაგან იზოლირებული რესპუბლიკის მდგომარეობაში აყენებს.

ამასთანავე, მიღებული, მართალია, ჯერჯერობით დაუდგენელი ცნობებით, ჩრდილოეთ კავკასიის ზოგიერთ რაიონში აკომპლექტებენ შეიარაღებულ ექსტრემისტთა რაზმებს, რომლებიც კონფლიქტში პირდაპირი ჩარევით იმუქრებიან. როგორც ალექსანდრე რუცკოიმ თქვა, ერთ-ერთ უღელტეხილზე დააკავეს 150-კაციანი რაზმი, რომელიც თითქოს აფხაზეთში მიემართებოდა. თუ ყველაფერი ეს დადასტურდა, თქვა ედუარდ შევარდნაძემ, ბუნებრივია განვახორციელებთ შესაბამის ღონისძიებებს. მას, კერძოდ, არ გამოურიცხავს საყოველთაო მობილიზაციის გამოცხადების შესაძლებლობა, ამასთან აღნიშნა, რომ ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა საქმე აქამდე არ მივიდეს. სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარემ დამსწრეთ აცნობა, რომ საქართველოს ეწვია რუსეთის პარლამენტის დეპუტატთა ჯგუფი, რომელიც უკვე იყო გუდაუთაში, თბილისში, ახლა კი ეცნობა საქმის მდგომარეობას სოხუმში და ცდილობს იპოვოს თავისი ადგილი აფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგებაში. ამასთანავე, ედუარდ შევარდნაძემ განაცხადა, რომ საქართველოს ხელმძღვანელობა მზად არის მეთვალყურეებად მოიწვიოს საერთაშორისო ორგანიზაციათა ექსპერტები აფხაზეთში ამბების მიმდინარეობისადმი კონტროლის განსახორციელებლად.

სხდომაზე ხაზგასმით აღინიშნა აგრეთვე რესპუბლიკის საინფორმაციო სამსახურის სრულყოფის დიდი მნიშვნელობა. კერძოდ, საგანგებო სჯა-ბაასი გაიმართა თბილისსა და სოხუმში შექმნილი პრესცენტრების მუშაობის გააქტიურების აუცილებლობის შესახებ აფხაზეთში მიმდინარე ამბების უფრო ფართო, და რაც მთავარია, ობიექტური გაშუქების მიზნით. როგორც სახელმწიფო საბჭოს მეცნიერებისა და განათლების საკითხთა მთავარმა სახელმწიფო მრჩეველმა ვაჟა ლორთქიფანიძემ თქვა, კიდევ ერთი ასეთი პრესცენტრი იქმნება მოსკოვში, რაც საშუალებას მოგვცემს ოპერატიულად მივაწოდოთ ინფორმაცია მთელ მსოფლიოს.

საქართველოს სახელმწიფო საბჭომ კვლავ მოუწოდა აფხაზეთის ხელმძღვანელობას დაუყოვნებლივ მოიწვიოს ავტონომიური რესპუბლიკის პარლამენტის სესია. ხაზგასმით აღინიშნა, რომ აფხაზეთის ხელმძღვანელობა დაუყოვნებლივ უნდა დაბრუნდეს გუდაუთიდან სოხუმში და შეუდგეს მუშაობას, რომ იქ მყოფი პოლიციისა და შინაგანი ჯარების ძალები მისი უსაფრთხოების ყველა გარანტიას იძლევიან. თუ აფხაზეთის ხელმძღვანელობა ამას არ იზამს, როგორც ედუარდ შევარდნაძემ თქვა, შეიძლება განხორციელდეს სხვა ღონისძიებანიც, ის კი არა და, ავტონომიურ რესპუბლიკაში შეიქმნას ახალი სახელმწიფო სტრუქტურები.

სხდომა უკვე მთავრდებოდა, როცა ედუარდ შევარდნაძემ წაიკითხა საინფორმაციო სააგენტო ნეგას მიერ გავრცელებული „კავკასიის მთიელ ხალხთა კონფედერაციის პრეზიდენტის მუსა შანიბოვისა და ამ კონფედერაციის პარლამენტის თავმჯდომარის იუსუფ სოსლამბეკოვის ბრძანებულება, რომელიც ერთმნიშვნელოვნად მიიჩნევს უპრეცედენტო დოკუმენტად, პროვოკაციულად რომ იწვევს შეიარაღებულ ჩარევას სუვერენულ საქართველოს საშინაო საქმეებში. სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარის წინადადებით გადაწყდა, არ განიხილონ ეს დოკუმენტი ამ სხდომაზე, რადგან, როგორც აღინიშნა, კონფედერაციის ხელმძღვანელთა დემარში მოითხოვს პასუხისმგებ გადაწყვეტილებათა სერიოზულ და ზედმიწევნით შესწავლასა და მიღებას. ამიტომაც გადაწყდა მომდევნო დღეს მოიწვიონ სახელმწიფო საბჭოს საგანგებო სხდომა.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობაში

აგროსამრეწველო კომპლექსი:

მდგომარეობა უნდა გაუმჯობესდეს

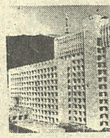

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ განიხილა საკითხი რესპუბლიკის აგროსამრეწველო კომპლექსში შექმნილი ფინანსური მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ. მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის აგრარული სფეროს სასოფლო-სამეურნეო, აგრეთვე სოფლის მეურნეობის პროდუქტების გადამამუშავებელ საწარმოებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1991 წლის 16 ნოემბრის და საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის 1992 წლის 30 აპრილის დადგენილებებით ჩამოეწერათ და რესპუბლიკის საშინაო ვალს მიეკუთვნა 842,9 მილიონი მანეთი, ბანკის ვადაგადაცილებული და დაფარვის წყაროს მოკლებული სესხები. მიუხედავად ამისა, აგროსამრეწველო კომპლექსში შექმნილი მდგომარეობა კვლავ უაღრესად კრიზისულია.

ყოველწლიურად იცემა პროდუქციის წარმოების ტემპი, მოშლილია საფინანსო დისციპლინა, სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოები, კოოპერაციული ორგანიზაციები (ყოფილი კოლმეურნეობების ბაზაზე) და აგროსამრეწველო კომპლექსში შემავალი სხვა დარგები არ ფუნქციონირებენ. ნიავდება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა და სხვა ქონება. რესპუბლიკის ცალკეულ რეგიონებში თვითნებურად დაიწყო საკარმიდამო სარგებლობაში მრავალწლოვანი ნარგავების გადაცემა მათი ღირებულების აუნაზღაურებლად.

რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს, მიწის რესურსებისა და მიწის რეფორმის სახელმწიფო კომიტეტის, საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტის, სახელმწიფო საწარმო „საქწყალმშენის" სისტემის სახელმწიფო მეურნეობების, კოლმეურნეობების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ:

საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის, შინაგან საქმეთა, თავდაცვის სამინისტროებს, საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტის, სახელმწიფო საწარმო „საქწყალმშენის" ხელმძღვანელობას დაევალა შექმნილი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად დასახონ და განახორციელონ ორგანიზაციულ-ეკონომიკური ღონისძიებანი და შიდა რეზერვების მაქსიმალური მობილიზაციით უზრუნველყონ ბანკის სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანების შემცირება; მიიღონ ზომები, რათა ყველა საწარმომ და ორგანიზაციამ მოახდინონ ურთიერთდავალიანების შედარება და შესაბამისად, შეამცირონ ბალანსზე რიცხული დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების ნაშთები და მიაღწიონ ბალანსის არარეალური მაჩვენებლებისაგან განთავისუფლებას. ამ პროცესის პარალელურად განახორციელონ დადგენილ რეალურ დავალიანებებზე გადამხდელთა მიმართ ანგარიშების წარდგენა.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ქონების მართვის კომიტეტს, საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, ქალაქებისა და რაიონების გამგეობებს დაევალათ მკაცრი კონტროლი დააწესონ, რომ სახელმწიფო მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების გაუქმების შემდეგ, აგრეთვე გლეხური მეურნეობების შექმნისას, პირველ რიგში მოხდეს ბანკის სესხების დაფარვა საკუთარი სახსრებით, ქონების პრივატიზაციიდან და დებიტორული დავალიანებებიდან შემოსული თანხებით.

განევადოთ სამი წლით, 1995 წლის ივლისის ბოლომდე, 1992 წლის 1 აგვისტოსათვის რიცხული დაბრუნებით არაუზრუნველყოფილი ბანკების სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს რესპუბლიკის კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს სისტემის სახელმწიფო საწარმოებს, ორგანიზაციებს, მეურნეობებს, კოლმეურნეობებსა და სამეურნეობათაშორისო საწარმოებს (გარდა დამამზადებელი და სარემონტო-სამშენებლო ორგანიზაციებისა).

განვადება ვრცელდება საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა, თავდაცვის სამინისტროებისა და ცეკავშირის გამგეობის სისტემის სოფლის მეურნეობის პროდუქტების მწარმოებელ და გადამამუშავებელ საწარმოებზეც.

განვადებული სესხები თავისუფლდება ბანკის სასარგებლოდ პროცენტების (სარგებლის) გადახდისაგან. დაფარვა მოხდება 1995 წლის 1 აგვისტოდან სამი წლის განმავლობაში პროპორციულად — ყოველწლიურად. სამეურნეო ორგანიზაციების (საწარმოების) ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესების შემთხვევაში სესხი უნდა დაიფაროს დაფარვის ვადის დადგომამდე.

ჩამოეწეროთ საქართველოს რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებს სტიქიისაგან დაზარალებული აჭარელი და სვანი მოსახლეობისათვის ბინების ასაშენებლად და ავარიული სახლების შესასყიდად გაცემული სესხები 1992 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით რიცხული (279, 741 ათასი მანეთი), თანხმად დანართისა, დარიცხული სარგებლით, მათი საქართველოს რესპუბლიკის საშინაო ვალისათვის მიკუთვნებით.

საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნულმა ბანკმა, სახელმწიფო კომერციულმა აგროსამრეწველო ბანკმა, ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროებმა შესაბამის დარგობრივ სამინისტროებთან ერთად, ერთი თვის ვადაში უნდა წარმოუდგინონ საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობას დასამტკიცებლად ნუსხა იმ სახელმწიფო საწარმოების, კოლმეურნეობების და სამეურნეობათაშორისო ორგანიზაციებისა, რომლებსაც უნდა განევადოთ ბანკის ვადაგადაცილებული სესხები, თანხების მითითებით.

საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნულმა ბანკმა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს 1991 წლის 29 იანვრის, 1991 წლის 24 მაისის და სხვა დადგენილებებით ჩამოწერილ და რესპუბლიკის საშინაო ვალისათვის მიკუთვნებულ დავალიანებებზე, რომლებზეც ბანკის სასარგებლოდ სარგებლის გადახდა აღნიშნული დადგენილებებით იყო გათვალისწინებული, უნდა გადაახდევინოს სარგებელი წლიურად 5 პროცენტი, საწარმოთა ეკონომიკური სტიმულირებისა და სამინისტროთა (უწყებათა) ცენტრალიზებული ფონდებიდან.

ასე ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო...

ანუ ექსპრეზიდენტის ერთგულება მის მიერ აღებული კურსისადმი

28 აგვისტოს საინფორმაციო სადაზვერვო ბიუროს ხელმძღვანელმა ირაკლი ბათიაშვილმა სახელმწიფო საბჭოს საგანგებო სხდომაზე წაიკითხა ექსპრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას მიმართვა ჩრდილოეთ კავკასიის საბრძოლო რაზმებისა და შენაერთებისადმი.

გთავაზობთ ამ მიმართვის სრულ ტექსტს:

ექსპრეზიდენტ ზ. გამსახურდიას მიმართვა ჩრდილოეთ კავკასიის საბრძოლო რაზმებისა და შენაერთებისადმი!

ძმებო — ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებო, რომლებიც აღსდექით აფხაზეთის მცირერიცხოვანი ხალხის თავისუფლებისა და ჭეშმარიტი დამოუკიდებლობისათვის. მთელი ჩემი ფიქრებითა და სურვილებით თქვენთან — დატყვევებულ ხალხთა ჭეშმარიტ განმათავისუფლებლებთან ვარ. თქვენ აგიზგიზეთ ბრძოლის ცეცხლი, რომელიც ნამდვილად გაათავისუფლებს არა მარტო მოძმე აფხაზებს, არამედ მეგრელებსაც და აჭარლებსაც, სვანებსაც და კახელებსაც, კრემლის იმპერიის მსგავსად საქართველოს გადაქცევის ბოდვით იდეას რომ შეუპყრია.

ნებისმიერ პოლიტიკოსს შეიძლება ჰქონდეს შეცდომები, ქედს ვიხრი თქვენს წინაშე, ჩემი ბრალიც არის, როცა გამოვაცხადე საქართველოს ერთიანობა, მაშინ სასურველი სინამდვილედ მივიჩნიე. ეს უაზრო იდეაა, რომელზეც დროა ხელი აიღოს ყველამ. მაგრამ ადამიანისათვის დამახასიათებელია შეცდომები და შეცდომების აღიარება არასოდეს არ არის გვიან. თქვენმა გულწრფელმა გადაწყვეტილებამ იბრძოლოთ უკანასკნელი სისხლის წვეთამდე ამაფრთოვანა და შუქი მოფინა მთელ ჩემს დაბნეულობას. ადამიანი ვერ იქნება თავისუფალი ვერც დიდ და ვერც პატარა იმპერიაში. კავკასიის, როგორც ერთიანი და ამაყი, თუნდაც პატარა, მაგრამ მაინც ამაყი ქვეყნების თავისუფლების გზა — ესაა მხოლოდ ჭეშმარიტად თავისუფალ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა, რომელიც არ იქნება დამოკიდებული შევარდნაძის ტიპის პოლიტიკოსთა ამბიციებზე, საქართველოს მსგავსი იმპერიის შეკოწიწებას რომ ცდილობენ. ჩემი საქართველოც გამონაკლისი როდია. თქვენი მისვლა იმპერიის მიწა-წყალზე, რომელსაც საქართველო ეწოდება, იქნება მძლავრი სტიმული ჩემს მრავალტანჯულ სამშობლოში მოსახლე დანარჩენი ეროვნებებისთვისაც. ისინი შემოგიერთდებიან თავიანთ ბრძოლაში დამოუკიდებლობისათვის და დაამხობენ შევარდნაძის — ამ „თეთრი მელას" ხუნტას.

ჩემი მხრივ, მზად ვარ თქვენს რიგებში ჩავდგე უბრალო მებრძოლად, თუ ამის ნებას მომცემთ და უზენაესის ნებაც იქნება.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ზ. გამსახურდია
22. 08. 92 წ.
ქ. გროზნო

ასეთ შემთხვევაში იტყვიან ხოლმე — კომენტარი ზედმეტიაო. არც ჩვენ ვაპირებთ რაიმე კომენტარს. მაგრამ, ჩვენს თავს უფლებას მივცემთ მკითხველს შევახსენოთ ექსპრეზიდენტის პასუხი საკმაოდ ცნობილი და გახმაურებული 1989 წელს გამოქვეყნებული ღია წერილიდან ანდრეი სახაროვისადმი:

„...თქვენ ჩაებით საქართველოს არაკეთილმოსურნეთა მიერ გაჩაღებულ ანტიქართულ კამპანიაში და საქართველო გამოაცხადეთ „იმპერიად", რომელმაც თითქოს თავის შემადგენლობაში შეიყვანა აფხაზეთი, ოსეთი და სხვა ეროვნული ფორმირებები („ოგონიოკი", 31). აქ სინანულით უნდა აღვნიშნოთ, რომ თქვენ, დიდი ფიზიკოსი, რატომღაც ყოველთვის იჩენდით საოცარ გაუთვითცნობიერებლობას კავკასიის ისტორიისა და ეთნოლოგიის საკითხებში".

...„ოგონიოკში" გაკეთებული განცხადებით თქვენ დაამტკიცეთ, რომ არც იცოდით და არც იცით, რა არის ტერმინი „აფხაზეთი", აგრეთვე ისიც, თუ რა დამოკიდებულება აქვს მას ტერმინ „საქართველოსთან". თავი რომ არ მოგაწყინოთ სხვადასხვა ისტორიკოსთა ნაშრომების ციტირებით, კვლავ დავიმოწმებ დიდ საბჭოთა ენციკლოპედიას: „ძველი წელთაღრიცხვის პირველი ათასწლეულის შუა ხანებში იქმნებოდა ადგილობრივი ეთნიკური ტიპი. აფხაზეთი მაშინ კოლხეთის — ერთ-ერთი უძველესი ქართული სახელმწიფოს ნაწილს შეადგენდა". ასე რომ, როგორც ხედავთ, აფხაზეთი ოდითგანვე საქართველოს ნაწილი იყო, უფრო მეტიც, აფხაზეთი ეწოდებოდა დასავლეთ საქართველოს, ზოგჯერ კი — მთელ საქართველოსაც, როგორც, მაგალითად ნიზამი განჯელის ცნობილ პოემაში „ისკანდერ-ნამე" (მე-12 საუკუნე), სადაც აფხაზეთის (საქართველოს) დედაქალაქად დასახელებულია თბილისი. ასე რომ, აფხაზეთი საქართველოს მეორე სახელია, როგორც ალბიონი — ინგლისისა.

მაგრამ ახლანდელ დროში „აფხაზებს" არასწორად უწოდებენ ჩრდილოკავკასიურ, ადიღეურ ტომს — აფსუას, ჩერქეზთა მონათესავე ტომს, რომელიც მეჩვიდმეტე საუკუნიდან იწყებს ისტორიული აფხაზეთის ჩრდილოეთ მთიანეთის ნაწილის მიტაცებას, ახდენს მისი ქართული მოსახლეობის ასიმილაციას, მკვიდრდება იქ (იხ. აკადემიკოსი ნ. ბერძენიშვილი, „საქართველოს ისტორიის საკითხები", ტ. 8).

აი, ვის უწოდებენ ახლა აფხაზებს, ისევე როგორც ეგვიპტის არაბებს — ეგვიპტელებს და პალესტინის არაბებს — პალესტინელებს. ყველა ეს ისტორიისა და ეთნოლოგიის ანბანური ჭეშმარიტებაა, რომლებსაც ახლა აყალბებენ მოსკოველი და აფსუელი ცრუ მეცნიერები საძრახისი მიზნით — ჩამოაცილონ საქართველოს მისი ჩრდილო-დასავლეთი ნაწილი. და დღეს თქვენ კვერს უკრავთ იმ ფალსიფიკატორებსა და იმპერიალისტებს, რომლებსაც ჯერ კიდევ გუშინ ამხილებდით სხვა დანაშაულისათვის?!

რას იზამ, რაკი თქვენ დაუჯერეთ მათ, რომლის თანახმად ქართველები აფხაზეთის „დამპყრობლები" არიან, ანდა იგი შეიყვანეს საქართველოს შემადგენლობაში, გირჩევთ, როცა სოხუმში დასასვენებლად იქნებით, პატარა ექსკურსია მოაწყოთ მდინარე ბესლეთის ხეობაში (ჭანბას ქუჩით), სადაც იხილავთ თამარ მეფის მიერ მეთორმეტე საუკუნეში აგებულ ხიდს და სადაც არის ფილა წარწერით: „ხიდს შემორჩენილი აქვს ქართული წარწერა ასომთავრულით". მაგრამ სიტყვა „ქართული" წაშლილია, დატოვებულია მხოლოდ სიტყვა „წარწერა". საკითხავია, ვინ წაშალა იგი? როგორც ეტყობა, სწორედ იმათ, ვინც ამტკიცებს კიდეც, თითქოს აფხაზეთი არასოდეს არ ყოფილა საქართველო და ქართველმა „იმპერიალისტებმა" დაიპყრეს იგი მხოლოდ მეოცე საუკუნეში! აი, რა ხალხი ახდენს თქვენზე გავლენას!"

...არც ოსები და არც აფსუები (აფხაზები) ქართულ მიწაზე აბორიგენებად არ ითვლებიან, ისინი დასახლდნენ აქ როგორც არაბები ეგვიპტისა და ისრაელის ისტორიულ ტერიტორიაზე; ყველაფერი ეს ისტორიისა და გეოგრაფიის ანბანური ჭეშმარიტებაა. სხვათა შორის, თქვენ არასოდეს არ კიცხავდით ისრაელის მოქმედებას პალესტინელთა წინააღმდეგ, არ უწოდებდით მას „დამპყრობელს" ან „იმპერიალისტს", რაც სწორი არ იქნებოდა, მაშ, რა დანაშაული მიუძღვის თქვენს წინაშე პატარა საქართველოს, სსრ კავშირის ყველაზე დაჩაგრულ და დისკრედიტებულ ხალხს?

...„აფხაზური" და „ოსური" პრობლემები საქართველოსათვის იგივეა, რაც პალესტინის პრობლემა ისრაელისათვის. და ვინც აღვივებს და პროვოკაციულად იწვევს ამას, ქართველი ერის მტერია. ისახავს ბინძურ მიზანს მოსპოს საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, ხელოვნურად ჩაითრიოს იგი ეთნოკონფლიქტებში. აი რამ გამოიწვია 9 აპრილისა და 15 ივლისის ტრაგედიები. ნუთუ თქვენ, ჰუმანისტი, უნდა ახალისებდეთ გენოციდის აქტებს თქვენი მოუზომავი განცხადებებით?

...როგორც ცნობილია, რუსეთის იმპერიალიზმი ყოველთვის ჰყოფდა მის მიერ დაპყრობილ ხალხებს „სანდოდ" და „არასანდოდ", „მშვიდობიან" და „მშფოთვარედ" (იხ. პესტელის გეგმა ანუ დეკაბრისტთა პროგრამა, „რუსსკაია პრავდა", ს. პეტერბურგი, 1906, გვ. 48). მათგან პირველნი ყოველთვის პრივილეგირებულ მდგომარეობაში იყვნენ, მეორენი — ისჯებოდნენ. ამ პრინციპით შეიქმნა, მაგალითად ჩეჩნეთ-ინგუშეთის ავტონომია ჩამოჭრილი ტერიტორიებით, რომლის სანაცვლოდ შეიქმნა პრივილეგირებული ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, რომელმაც „საჩუქრად" მიიღო ეს ტერიტორიები მისი ერთგულებისა და სანდოობისათვის. ამავე პრინციპით და ამავე მიზნებით იყო შექმნილი ყარაბაღისა და ნახიჩევანის ავტონომიები და, რაც მთავარია, — აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი, სადაც დაუმორჩილებელი ანტიბოლშევიკური საქართველოს ოდინდელი ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილი გადაეცა ამ ხალხებს, რომლებიც ეხმარებოდნენ ბოლშევიკებს კავკასიის დაპყრობაში. ასე შეისხა ხორცი პესტელის გეგმამ საბჭოთა ხანაში. საქართველო დაისაჯა იმისათვის, რომ უარყო ბოლშევიზმი, უარყო და თავისი ფარგლებიდან განდევნა ბოლშევიკი ბელადები სტალინი, ორჯონიკიძე და სხვები, რომლებიც სამშობლოს მოღალატეებად მიაჩნდა, რისთვისაც მათ „დასაჯეს" კიდეც იგი. აი, საქართველოს ტერიტორიაზე უკანონო ავტონომიათა წარმოქმნის მიზეზები, რომლებიც უნდა გცოდნოდათ თქვენ, აი, რატომ მიანიჭეს პრივილეგიები ამ „ბელადებმა" აფხაზურ ეროვნულ უმცირესობას და მოსახლეობის 17 პროცენტი გაბატონეს დანარჩენ 88 პროცენტზე. ამავე მიზეზით შეიყვანეს აფხაზეთში გაგრისა და სოხუმის რაიონები, სადაც აფხაზები მოსახლეობის სულ რამდენიმე პროცენტს შეადგენდნენ, და გალის რაიონი, სადაც ისინი არც ცხოვრობდნენ და არც ცხოვრობენ..."

აქ ვწყვეტთ ციტირებას.

როგორც ხედავთ, ექსპრეზიდენტი მართლაც ერთგულია მის მიერ აღებული კურსისა, რომელიც ისე იცვლება, როგორც მას აძლევს ხელს, თუმცა მისი მთავარი კურსი, ამას დაბეჯითებით ვამტკიცებთ, — უცვლელია. ესაა თავისი ქვეყნისა და ერის ინტერესების სრული დამორჩილება პირადი კარიერისა და ამბიციებისადმი. (საქინფორმი).

სინამდვილე კი ასეთია

რა ამოქმედებთ „ოსტანკინოელ" ჟურნალისტებს

წერილი ტელერადიოკომპანიის — „ოსტანკინოს" თავმჯდომარეს ბატონ ეგორ იაკოვლევს

დიდად პატივცემულო ბატონო ეგორ!

კალამი ხელში ამაღებინა „იტოგის" საკვირაო ტელეგადაცემამ. მან თითქოს შეაჯამა რუსეთის გარკვეული ძალების მტრული დამოკიდებულება საქართველოსადმი, მისი დღევანდელი ხელმძღვანელობისადმი, რაც მეტ-ნაკლები დოზით იფრქვეოდა მოსკოვიდან ტელეეკრანებზე მთელი გასული კვირის განმავლობაში. „გაანალიზებდნენ" რა აფხაზეთში მიმდინარე ამბებს, „იტოგის" დიქტორებმა და სტუდიაში მოწვეულმა ეგრეთ წოდებულმა სპეციალისტებმა ყველაფერი თავდაყირა დააყენეს. საკუთარ სახელმწიფო საზღვრებში ქართული სამხედრო შენაერთების დისლოკაციის შეცვლა, რაც აუცილებელი გახდა იმისთვის, რომ დაეცვათ გაუთავებელი ძარცვისგან რკინიგზის შემადგენლობანი (რომელმაც საქართველოს და სომხეთს 12 მილიარდი მანეთი ზარალი მოუტანა), აგრეთვე იმის სურვილმა, რომ ბოლო მოეღოთ იმ ბანდიტური ჯგუფების ბნელ საქმიანობას, რომლებიც აფხაზეთის ტერიტორიაზე მალავდნენ მძევლებს, მათ შორის რესპუბლიკის თვალსაჩინო სახელმწიფო მოღვაწეებს, „ოსტანკინოს" ტელეეკრანიდან ისე აგვიხსნეს, თითქოს საქართველოს ხელმძღვანელობა ცდილობდეს ამით აიმაღლოს შერყეული ავტორიტეტი და გაურკვეველი დროით გადადოს პარლამენტის არჩევნები. თანაც „ოსტანკინოელმა" ჟურნალისტებმა არ ითაკილეს და ყოვლად უბოდიშოდ დაამახინჯეს და ტელემაყურებლისთვის გაუგებარი გახადეს ინტერვიუ ედუარდ შევარდნაძესთან.

ერთ-ერთმა მოწვეულმა „პოლიტოლოგმა" აღმაშფოთებელი უვიცობა გამოიჩინა და ქართველები დაანაწილა „აჭარლებად", „მეგრელებად" და ა. შ. თავისი უვიცობით იგი მხარში ამოუდგა საქართველოს ექს-პრეზიდენტს, რომელიც გაბოროტებული ყოვლად უსუსურად მოუწოდებს საქართველოს დანაწევრებისაკენ. ძალზე გამიკვირდა, როცა ჟურნალისტებმა და ტელევიზიაში მოწვეულმა ბატონებმა არაფრად ჩააგდეს ეგრეთ წოდებული მთიელ ხალხთა კონფედერაციის ხელმძღვანელობის ყოვლად თავხედური და ცინიკური განცხადება, რომელიც არავითარ ანგარიშს არ უწევს სახელმწიფოთა და ხალხთა ურთიერთობის საერთაშორისო ნორმებს და საქართველოს წინააღმდეგ აშკარა ტერორისკენ და ომისკენ მოუწოდებს. „იტოგის", მაშასადამე ასევე „ოსტანკინოს" ამ პოზიციას აღშფოთებული პროტესტი მოჰყვა საქართველოში: ორშაბათს, 24 აგვისტოს, დილით რესპუბლიკური რადიოთი გამომსვლელებმა თქვენთვის არცთუ სასიამოვნოდ შეაფასეს „ოსტანკინოს" და რუსეთის ტელევიზიის ეს და რამდენიმე სხვა გადაცემა.

დიდად პატივცემულო ბატონო ეგორ! ყველა პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანი, სადაც უნდა ცხოვრობდეს, მოსკოველებთან ერთად ზეიმობდა რეაქციაზე დემოკრატიის გამარჯვების წლისთავს. 1991 წლის აგვისტოს ტრაგიკულ და სახელოვან დღეებში თეთრი სახლის წინ აღმართულ ბარიკადებზე იყვნენ საქართველოს საუკეთესო შვილები. და დღეს ჩვენთვის, საქართველოსთვის, ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს, რომ რუსეთმა, მისმა პრეზიდენტმა, მთელმა პროგრესულმა ძალებმა წარმატებით მიიყვანონ ბოლომდე შარშანდელ ზაფხულში დაწყებული თქვენი სახელმწიფოს მთელი პროგრესული გარდაქმნები. სულ რამდენიმე თვეა, რაც საქართველო დაადგა ჭეშმარიტი დემოკრატიის გზას. ის ფაქტი, რომ საქართველომ ვაჟკაცურად დააღწია თავი ბლოკურ იზოლაციას, რომელშიც იგი მოაქციეს, სავსებით გასაგებ გაბოროტებას იწვევს იმ ძალებში, რომლებსაც განასახიერებენ ჟირინოვსკი, საძრახისად ცნობილი „სოიუზის" წევრები და სხვანი, რომლებსაც, აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის წყალობით, მხარდაჭერა არ მოკლებიათ ავტონომიურ რესპუბლიკაში. მათ, ამ ძალებს, სულ აგვისტოს პუტჩის გამარჯვება, ელცინისა და ყველა იმათი დამარცხება ელანდებათ, ვინც მხარს უჭერდა პრეზიდენტს. სხვათა შორის, გასულ კვირა დღეს მოსკოვში საქართველოს წარმომადგენლობის შენობის წინ რომელიღაც ჯგუფმა ანტიქართული ლოზუნგები გამოფინა. ამ ჯგუფში იყვნენ ისინიც, ვისაც თქვენ კარგად იცნობთ — „ოსტანკინოს" მოედანზე ამ ცოტა ხნის წინანდელი ამბების მონაწილე მოფაშისტო-წითლები. მრავლისმეტყველი ალიანსია! ამის არდანახვა, ამის არგაგება ნიშნავს, შეგნებულად აარიდო თვალი სინამდვილეს.

რა თქმა უნდა, თქვენ გესმით, რომ ხალხის დაღუპვა, დაღვრილი სისხლი — მარტოოდენ თქვენთვის არ არის ტრაგედია და ჩვენ, საქართველოს ჟურნალისტები, ყველაფერს ვიღონებთ იმისთვის, რომ ყოველგვარი საკითხები, მათ შორის ურთულესიც, იარაღით კი არა, მოლაპარაკების მაგიდასთან წყდებოდეს, და ამაში უდიდესი როლი განეკუთვნება ობიექტურ, მიუკერძოებელ და მართალ ინფორმაციას.

პატივისცემით

ნიკა ჩერქეზიშვილი,
საქართველოს დამოუკიდებელ ჟურნალისტთა კავშირის თავმჯდომარე.

„გაფრენილან, დარეჯან!.."

პროგრამა „იტოგის" პოლიტიკური ცულღუტობის გამო

ვილაპარაკოთ ფაქტებით, რიცხვების მშრალი ენით.

„ოსტანკინოს" ანალიტიკურობის პრეტენზიის მქონე, თავდაჯერებულმა პროგრამა „იტოგმა", გასულ კვირას, 23 აგვისტოს, ეკრანიდან ერთი „ღრმად მნიშვნელოვანი დაკვირვება" გაგვანდო: აფხაზეთში სახელმწიფო საბჭოს ჯარების შეყვანა (ასე უწოდებენ ქართული ჯარის დისლოკაციის შეცვლას), თურმე, ბატონ ედუარდ შევარდნაძეს იმისთვის დასჭირვებია, რომ გამოეწვია დაძაბულობის ესკალაცია (ღმერთო, არა გწამთ?) და აემაღლებინა თავისი დაქვეითებული რეიტინგი (?!).

ნუ გაგაოცებთ ეს შავრაზმული ლოგიკა.

რეალობას მოვუსმინოთ.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის სოციალური მართვის ცენტრი ყოველთვიურად შეისწავლის რესპუბლიკის სახელმწიფო, პარტიული და საზოგადო მოღვაწეთა რეიტინგს.

აი, ამ შესწავლის მეცნიერული მონაცემების ანალიზი მეტყველებს, რომ 1992 წლის მარტიდან, მას შემდეგ, რაც ბატონი ედუარდ შევარდნაძე საქართველოში მოღვაწეობს, მისი რეიტინგი არა მარტო გაცილებით ჭარბობს სხვათა რეიტინგს, არამედ განუხრელად იზრდება.

აი, მაგალითად, ბოლო სამი თვის მონაცემები: ივნისი — 73 პროცენტი, ივლისი — 75 პროცენტი, და 17-18 აგვისტოს ჩატარებული შესწავლით — 78 პროცენტი.

იზრდება, ბატონებო, კი არ კლებულობს!

გახსენდა ლუარსაბ თათქარიძის მათემატიკა, რომელიც ცხონებულმა საკუთარ ჰერზე ბუზების თვლით დაამუშავა და ჩამოაყალიბა ფორმულით: „გაფრენილან, დარეჯან, გაფრენილან!".

ა. ძალიძე.

ეწერებიან თავდაცვის რაზმებში

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს ინფორმაციამ, რომელიც ეხებოდა კავკასიის მთიელი ხალხის კონფედერაციის მუქარას საქართველოში შეიარაღებული ძალების გამოგზავნის შესახებ, კახეთში დიდი გულისწყრომა გამოიწვია. რაიონების საკრებულოებში მოდიან მოხალისეები, რომლებიც მოითხოვენ თავდაცვის რაზმებში ჩაწერას. მოხალისეთა სიები დგება ყველა სოფელში. არჩევენ ფიზიკურად ძლიერ, სამხედრო საქმის მცოდნე მამაკაცებს. პოლიციამ გააძლიერა საარსებო მნიშვნელობის ობიექტების დაცვა.

სიღნაღის რაიონის საკრებულოში გაიმართა ახალციხის დივიზიაში 500 რეზერვისტის გაგზავნისათვის საჭირო ღონისძიება. რაიონში შეიქმნა ორი გადამკეტი და ორი მოძრავი ჯგუფი, რომლებიც დღე-ღამის განმავლობაში იმორიგევებენ რაიონში. პოლიციას რადიოკავშირი აქვს კახეთის ყველა რაიონთან, საჭიროების შემთხვევაში ოპერატიული ზომების ერთობლივად განსახორციელებლად. დიდი ყურადღება ეთმობა მოსახლეობისათვის სწორი ინფორმაციის დროულ მიწოდებას.

დღეს, როცა საქართველო ამგვარი გამოცდის წინაშე დგას, განსაკუთრებული სიმკაცრით იქნება აღკვეთილი კრიმინოგენული ელემენტების მოქმედება. ამჟამად მთელი კახეთი ემზადება სამშობლოს დასაცავად.

გივი სოხიაშვილი,
საქინფორმის კორ.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

გ. ყარყარაშვილის დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

დაინიშნოს პოლკოვნიკი გია ყარყარაშვილი აფხაზეთში დისლოცირებული სამხედრო ნაწილების სარდლად.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ე. შევარდნაძე.

თბილისი. 1992 წლის 28 აგვისტო.

ვახტანგ ჯაოშვილი

როგორი ტერიტორიული მოწყობა გვჭირდება

დამოუკიდებლობის გზაზე დამდგარი საქართველოს სახელმწიფოებრივი სტრუქტურა უშუალოდ დაკავშირებულია ქვეყნის როგორც ცენტრალიზებული, ისე რეგიონალური მართვის რაციონალური სისტემის შექმნასთან, ანუ ისეთი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების არსებობასთან, რომლებიც ყველაზე მეტად მიესადაგება საზოგადოებრივი ცხოვრების პროგრესს, მაქსიმალურად ხელშემწყობ პირობებს შექმნის უმნიშვნელოვანესი პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალურ-კულტურული პრობლემების გადასაჭრელად.

ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფის ერთ-ერთი ძირითადი პრინციპია მოსახლეობასთან ხელისუფლების მაქსიმალურად დაახლოება, აგრეთვე ის, რომ აღმასრულებელ-განმკარგულებელ ორგანოებს შესაძლებლობა ჰქონდეთ ნებისმიერ რაიონთან და დასახლებასთან უშუალო, ცოცხალი კავშირი დაამყარონ. რეგიონალური მართვა ბევრად არის დამოკიდებული შემდეგ მუდმივმოქმედ და საკმაოდ მდგრად ფაქტორებზე: გეოგრაფიული მდებარეობა, რელიეფის თავისებურებანი, ქვეყნის სიდიდე (ფართობი, მოსახლეობა), ტერიტორიის დასახლებულობა, ასევე საწარმოო ძალების განვითარების დონე, ურბანიზაციის ხასიათი და სხვა. ამ ფაქტორებს დიდი მნიშვნელობა ენი- [illegible] კავშირი სხვა ადამიანებთან და სახელმწიფოებრივი წყობის სხვადასხვა ატრიბუტებთან.

უკანასკნელ ხანებში რესპუბლიკის პერიოდულ პრესაში გამოითქვა აზრი, რომ აუცილებელია დღეისათვის არსებული ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფის სერიოზული გადახალისება. რამდენადმე დეტალურად ამ საკითხს შეეხო ა. გრიშიკაშვილი („სვობოდნაია გრუზია", 1992 წ. 5 თებერვალი), რომელიც გერმანიის სახელმწიფოს ფედერალურ წყობას და იქ არსებული მხარეების (მიწების) სისტემას მიიჩნევს სანიმუშოდ. ხსენებული ავტორი იწონებს აგრეთვე უკრაინის მოსალოდნელ გადასვლას მხარეებად დაყოფაზე და იმასაც აღნიშნავს, რომ საქართველოშიც გამართლე- [illegible]

რიულ-ეთნიკური პირობებით, მნიშვნელოვან რეგიონულ პრობლემებზე ზრუნვა არ შეიძლება მივიჩნიოთ ადგილობრივი ხელისუფლების პრეროგატივად. თითოეული სერიოზული რეგიონული პრობლემა, იქნება იგი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური, ეთნიკურ-კულტურული თუ სამეურნეო-ეკონომიკური, ჩვენი ნება-სურვილისაგან დამოუკიდებლად ყოველთვის იძენდა და იძენს საერთო-სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობას, ამიტომ მთელი ქვეყნის ზრუნვის საგნად გვევლინება. აუცილებელია გავითვალისწინოთ ის გარემოება, რომ რეგიონული და საერთო რესპუბლიკური ინტერესები ყოველთვის თანხვედრილი არ არის და არცთუ იშვიათად ცენტრსა და რომელიმე რეგიონს შორის წარმოიქმნება გარკვეული წინააღმდეგობა, რომლის გადაჭრა არ მოხერხდება საერთო ძალისხმევის გარეშე. ასეთი მაგალითები უამრავია, როცა საკითხი ეხება ჩვენი ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ან ეკოლოგიური ოპტიმუმის უზრუნველყოფას.

ზემოთ ნათქვამი ერთ-ერთი, მაგრამ არა ერთად-ერთი მეტად მნიშვნელოვანი მხარეა საკითხისა. შეუძლებელია ა. გრიშიკაშვილს დავეთანხმოთ და გერმა- [illegible]

ბერნიები არსებითად თავის ფუნქციებს აღარ ასრულებდა. მნიშვნელოვანი ცვლილებები ამ სფეროში რუსეთის მიერ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების ძალით დამყარების შემდეგ მოხდა: გაუქმდა გუბერნიები, შეიქმნა ავტონომიური ერთეულები, შენარჩუნებულ იქნა დაყოფა მაზრებად და თემებად (სოფლის საბჭოები). 1929 წელს მაზრების მეტი ნაწილი გაერთიანდა ისტორიულ-გეოგრაფიული მხარეების მიხედვით შექმნილი თბილისის, გორის, კახეთის და ქუთაისის ოლქებში. თითოეული ოლქი კი დაიყო ადმინისტრაციულ რაიონებად. ოლქებმა იარსება მხოლოდ ერთი წელიწადი და 1930 წლის ოქტომბერში გაუქმდა. ოლქების შექმნის ახალი ცდა იყო 1951 წელს. ახლა უკვე ორი ოლქი ჩამოყალიბდა — თბილისისა და ქუთაისის, მაგრამ ამჯამადაც არ აღმოჩნდა ეს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული წარმონაქმნები სიცოცხლისუნარიანი და დაახლოებით ერთი წლის შემდეგ შეწყდა მათი არსებობა. ამ დროიდან საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის ძირითადი სახეა რაიონები, რომლებიც 30-იანი წლების დამდეგს წარმოიქმნა და ჩემი აზრით, ძირითადად კარგად მიესადაგება [illegible]

[illegible]

ბიც, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ცივილიზებულ საზოგადოებაში, ერთი მხრივ, ადამიანი შინაგანად სულ უფრო თავისუფალი ხდება, მეორე მხრივ, რთულდება და მრავალმხრივ სახეს იღებს მისი [illegible]

ისეთ შედარებით პატარა ქვეყანაში, როგორიც საქართველოა, რომელიც ამავე დროს მეტად არაერთგვაროვანია თავისი ბუნებრივ-გეოგრაფიული და ისტო- [illegible]

[illegible] ბელი საქართველოს არსებობის პერიოდში (1918-1921 წ. წ.) შენარჩუნებული იყო მანამდელი ადმინისტრაციული დაყოფა, თუმცა, თბილისის და ქუთაისის გუ- [illegible]

[illegible] შემთხვევაში იძულებული იყო ანგარიში გაეწია მოსახლეობის მოთხოვნისათვის და უარი ეთქვა ტერიტორიულ მართვაში გაუმართლებელ ექსპერიმენტებზე.

[illegible] ლას, თუ იგი განპირობებული იქნება ისტორიულ-ეთნიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და ბუნებრივ-გეოგრაფიული მოსაზრებებით.

მრავალმხრივი ურთიერთობა

საქართველო-ამერიკის ერთობლივი განცხადება 1992 წლის 25 აგვისტოს ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ საქართველოსათვის სამედიცინო აპარატურისა და სამედიცინო მოხმარების საგნების გადაცემის თაობაზე

მას შემდეგ, რაც საქართველომ დამოუკიდებლობა მოიპოვა, საქართველოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობებსა და ხალხებს მიეცათ თანასწორ საწყისებზე ურთიერთობის შესაძლებლობა. გაეროში და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში მონაწილეობის გარდა, საქართველოსა და აშშ-ს სხვა ორმხრივი ინტერესი და საერთო საზრუნავიც აქვთ. ჩვენი დღევანდელი საქმიანობაც სწორედ ასეთია.

ყველა ჩვენგანისათვის ცნობილია, თუ რა სიძნელეებს განიცდის დღეს ქართველი ხალხი ბოლო სამოცდაათი წლის მოვლენების შემდეგ, არ არის ადვილი ახალი სახელმწიფოსათვის დემოკრატიული ღირებულებების ამსახველი და ადამიანის უფლებების დამცველი პოლიტიკური ინსტიტუტების შექმნა. საბედნიეროდ, საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნები ეროვნული და პოლი- [illegible]

[illegible] გადასვლა და მისი აღორძინება.

ძველი სისტემის მსხვრევითა და ახალი სისტემის დაფუძნებით გამოწვეული ეს რთული და ხანგრძლივი გარდაქმნები სერიოზულ უთანხმოებებსა და სირთულეებს წარმოშობს. ამერიკის შეერთებული შტატები, დასავლეთის სხვა ქვეყნებთან ერთად ცდილობს, სხვადასხვა გზით შეუმსუბუქოს საქართველოს დიდი სიძნელეები. ამ მიზნით გამოიგზავნა კვების პროდუქტები, ხუთ-ექვს კვირაში დაიწყება დამატებითი, დიდი რაოდენობის ხორბლის მოწოდება, აშშ აპირებს საქართველოს გამოუყოს ექსპერტები სოფლის მეურნეობის, მრეწველობის და მარკეტინგის განვითარებისათვის.

ახლანდელი ღონისძიება დაკავშირებულია ერთ-ერთ სოციალურ საკითხთან — საქართველოს მოქალაქეთა ჯანმრთელობასთან. დღეს ეკონომიკის დაცემის გამო საქართველოს ბიუჯეტი მძიმე მდგომარეობაშია. ქვეყნის ინფრასტრუქტურის, მათ შორის ჯანდაცვის სისტემის, ფუნქციონირებისა და მისი ხელახალი აშენებისათვის მთავრობას შეზღუდული შესაძლებლობა აქვს. საბედნიეროდ, საქართველოს ბევრი შესანიშნავი, თავისი საქმის ერთგული სპეცია- [illegible] იცინო აპარატურა და სამედიცინო მოხმარების საგნები. ტვირთის ჩამოტანას უზრუნველყოფს ევროპაში ამერიკის სამხედრო ძალების სამედიცინო სამსახური. აქციის მიზანია საქართველოს მოქალაქეთა ჯანმრთელობის დაცვის [illegible]

გაუმჯობესებაში ამ ორი საავადმყოფოსადმი დახმარება.

საქართველო და ამერიკის შეერთებული შტატები დიდად კმაყოფილი არიან იმ თანამშრომლობით, რომელმაც შესაძლებელი გახადა სამედიცინო მოხმარების საგნების, სამედიცინო ხელსაწყოების ჩამოტანა და მათი საავადმყოფოებში მონტაჟი. ამ მიმართულებით მუშაობას განაგრძობს ამერიკის შეერთებული შტატების სამედიცინო პერსონალის მეორე ჯგუფი, რომელიც ამჯერად სამოქალაქო სექტორიდან იქნება. ისინი ვარაუდობენ, რომ წარმატებებს მიაღწევენ ამერიკის შეერთებული შტატების წამყვან ჰოსპიტლებსა და სამედიცინო მოხმარების საგნებს მწარმოებლების გრძელვადიანი თანამშრომლობით თბილისის ერთ-ერთ საავადმყოფოსთან. ეს თანამედროვე საავადმყოფო სამაგალითო უნდა გახდეს მთელი საქართველოსთვის.

საქართველო და ამერიკის შე- [illegible] სამედიცინო პროექტის განხორციელებაში იყო ჩართული, დიდად კმაყოფილია იმით, რაც უკვე გაკეთდა და იმედის თვალით შეჰყურებს მომავალი წინსვლის შესაძლებლობებს. 1992 წლის 25 აგვისტო ჩვენთვის განსაკუთრებული დღეა.

ამ ტრიალ ქვეყანაზე

საგარეო-პოლიტიკური სტრატეგია არ შეიცვლება

გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსისადმი" ინტერვიუში სახელმწიფო მდივნის მოვალეობის შემსრულებელმა ლოურენს იგლბერგერმა განაცხადა, რომ ახლანდელი ადმინისტრაციის მიერ შემუშავებული საგარეო პოლიტიკური სტრატეგია არ შეიცვლება. ჯეიმს ბეიკერი, ისევე როგორც ადრე, აქტიურად იქნება ჩართული საერთაშორისო ურთიერთობის პრობლემებში. იგი განაგრძობს შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკის უმნიშვნელოვანეს საკითხებში ფუძემდებელი მიმართულებების განსაზღვრას. ილაპარაკა რა ამერიკის საგარეო პოლიტიკის უმნიშვნელოვანეს [illegible] რესპუბლიკები ჯერ კიდევ დიდხანს დარჩებიან ამერიკის ხელმძღვანელობის ყურადღების სფეროში". განაცხადა აგრეთვე, რომ „...უცხოეთის ჯარების თავმოყრას ამ-ყოფილი ფედერაციის ტერიტორიაზე შეუძლია მხოლოდ გააღრმავოს ახლანდელი მძიმე სიტუაცია..."

დიპლომატიური ურთიერთობა დამყარდა — დიპლომატიური ურთიერთობა გაწყდა

როგორც მოსალოდნელი იყო, ეს ორი აქცია ერთდროულად მოხდა. პეკინში ორშაბათს სამხრეთ კორეის საგარეო საქმეთა მინისტრმა და მისმა ჩინელმა კოლეგამ ხელი მოაწერეს ერთობლივ კომუნიკეს დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარების შესახებ ელჩების დონეზე. მხარეებმა გამოთქვეს მზადყოფნა განავითარონ კეთილმეზობლური თანამშრომლობა გაეროს წესდების დებულებისა და მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპების საფუძველზე. კორეის რესპუბლიკის მთავრობა ცნობს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობას ჩინეთის ერთადერთ კანონიერ მთავრობად და პატივს სცემს ჩინეთის მხარის პოზიციას, რომელიც ცნობს მხოლოდ ერთ ჩინეთს და მიიჩნევს ტაივანს ჩინეთის ტერიტორიის შემადგენელ ნაწილად. ორშაბათსვე ტაივანის მთავრობამ დაადასტურა, რომ გაწყვიტა ოფიციალური კავშირი სამხრეთ კორეასთან მას შემდეგ, რაც სეულმა და პეკინმა დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარება გამოაცხადეს.

ვ. ბაკატინის აზრით

საბჭოთა კავშირის უშიშროების კომიტეტის ყოფილმა თავმჯდომარემ, ამჟამად ფონდ „რეფორმის" დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ვადიმ ბაკატინმა განაცხადა, რომ რუსეთის პრეზიდენტი ბორის ელცინი სულ უფრო მეტად რწმუნდება, რომ საბაზრო ეკონომიკაზე ნახტომით „შოკური თერაპიის" მეთოდით გადასვლის გადაწყვეტილება არ იყო სწორი. მან გამოთქვა რწმენა, რომ რუსეთი ეკონომიკური რე- [illegible] ლიერებამდე, თქვა მან, „არ უნდა ვანგრიოთ რუსეთის სახელმწიფო ეკონომიკა".

ბერძნები სამშობლოში დაბრუნება

ყოფილი სსრ კავშირის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეგრეთ წოდებული პონტოელი-ეთნიკური — ბერძნების დაახლოებით ორასი ათასი ოჯახი ლამობს სამშობლოში დაბრუნებას, მაგრამ „უზარმაზარ ბიუროკრატ- [illegible] იულ წინააღმდეგობებს აწყდება". ეს ნათქვამია ქალაქ სალონიკის შავი ზღვის ბერძენთა კლუბის დელეგაციის წევრთა ადგილობრივ პრესაში გამოქვეყნებულ განცხადებაში, რომლებიც დაბრუნდნენ ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებში მოგზაურობიდან. როგორც მათ თქვეს, უკრაინის, საქართველოს, სომხეთისა და ყაზახეთის ტერიტორიებზე მცხოვრებ ბერძენ ძმებს საბერძნეთში დაბრუნების უდიდესი სურვილი აქვთ.

ბუტროს გალი შეშფოთებულია

გაეროს გენერალურმა მდივანმა ბუტროს გალიმ (რომელიც ევროპაში მიემგზავრება ყოფილ იუგოსლავიის ფედერაციაში მომხდარი ომების საერთაშორისო კონფერენციაში მონაწილეობის მისაღებად) ეგვიპტის გაზეთ „ალ-ახრამისათვის" ინტერვიუში შეშფოთება გამოთქვა ერაყსა და მსოფლიო გაერთიანებას შორის ურთიერთობის შემდგომი გამწვავების გამო. მან კერძოდ, თქვა, რომ თუ ერა- [illegible] ვითარების განმუხტვის მიზნით მოსთხოვა ერაყს უპირობოდ შეასრულოს გაეროს უშიშროების საბჭოს ყველა გადაწყვეტილება, დღე-დღეზე მოელიან, რომ ამერიკის პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში ოფიციალურად გამოაცხადებს შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მზადყოფნას ჩამოაგდონ ერაყის ნებისმიერი სამხედრო თვითმფრინავი ერაყის სამხრეთში.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში

იქნებ ვინმე იცნობთ, იქნებ ვინმეს გინახავთ

ერთი კაციც რომ დაუბრუნდეს მშობლიურ კერას, ან ერთი ადამიანის ბედ-იღბალიც რომ გაირკვეს, ეს ჭეშმარიტად ღირსეული და კეთილშობილური საქმე იქნება

საქართველოში ამერიკის საელჩომ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადმოსცა სახელმწიფო დეპარტამენტის თხოვნა, რომელიც დაკავშირებულია ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე მყოფი ამერიკელი მოქალაქეების ბედ-იღბალთან.

საქმე ეხება ა. წ. ივნისში შეერთებულ შტატებში ვიზიტის დროს რუსეთის პრეზიდენტის ბატონ ბორის ელცინის განცხადებას, რომ იგი ყოველ ღონეს იხმარდა, რათა მოეძია და სამშობლოში დაებრუნებინა რუსეთის საპატიმროებში მყოფი ამერიკელი ტყვეები. საუბარია იმ ამერიკელებზე, რომლებიც შეიძლება ყოფილიყვნენ დაპატიმრებულნი მეორე მსოფლიო ომის, კორეისა და ვიეტნამის კო- [illegible]

ამ მიმართულებით წარიმართა ძირითადად რუსეთის, უკრაინისა და ბელორუსიის ტერიტორიებზე, და თუმც ჯერ არ მოჰყოლია რაიმე კონკრეტული შედეგი, ამერიკელები, კვლავ შეუპოვრად განაგრძობენ მას.

რაკი საქართველო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ნაწილს წარმოადგენდა, არ არის გამორიცხული, რომ ჩვენთანაც იყოს რაიმე ცნო- [illegible]

და მისი შვილები ცხოვრობდნენ იმიერკარპატის ოლქში.

5) დრაგულა ანა დიმიტრის ასული, დაიბადა იმიერკარპატის ოლქში და მისი შვილები ვასილი (ჩარლი) თედორის ძე — 1923, თედორე (ფრენკი) თედორის ძე — 1930 წ., მარია (მერი) თედორის ასული — 1925, მარგარიტა (მარგარეტ) თედორის ასული — 1929, ივან (ჯონ) თედორის ძე — [illegible]

[illegible] მილოვში, ტერნოპოლის რაიონში.

14) გიტსკა ივანე ვასილის ძე, 1917 წ. და მისი ძმა გიტსკა მიხეილ ვასილის ძე, 1920 წ. დაიბადა უილმინგტონში, აშშ, ცხოვრობდა დროგობიჩის ოლქში.

15) კრივენკო იური (გიორგი) მიხეილის ძე, 1924 წ., დაიბადა აშშ, ცხოვრობდა ბერეგში, იმიერკარპატის ოლქში.

16) მეგიტსი ვასილი (ბეზილ) 1915 და მისი ძმები სტეფანე (სტეფან) დიმიტრის ძე — 1918, თეოდორე დიმიტრის ძე — 1920, დაიბადა ნიუ-იორკში, ცხოვრობდა ტრანავაში, დობრომილის რეგიონში.

17) კაზუნი ვალენტინა ვასილის ასული — 1933 წ., ამდი კაზინ ვლადიმერი ვასილის ძე — 1935 წ., დაიბადა და ცხოვრობდა შეპერში, [illegible]

[illegible]

წერილების ექო

„ვინ დაეხმარება ჩვენს ქუჩებს?"

„საქართველოს რესპუბლიკა", № 112-113

რედაქციას უპასუხებს თბილისის მერიის მუნიციპალიტეტის პრემიერის მოადგილე მ. მღებრიშვილი

თქვენი გაზეთის მიმდინარე წლის 24 ივნისის ნომერში დაბეჭდილი წერილის „ვინ დაეხმარება ჩვენს ქუჩებს?" გამო გაცნობებთ:

რესპუბლიკაში შექმნილი რთული მდგომარეობის გამო თბილისის 1992 წლის ბიუჯეტი დამტკიცდა მხოლოდ 4 ივნისს 61 მილიონი მანეთი დეფიციტით. ამასთან ბიუჯეტის შემოსავლის ნაწილში განსაზღვრულია პრაქტიკულად არარეალური წყაროები, რომელთა შესრულება ვერ განხორციელდება, რის გამოც ბიუჯეტის გასავლის ნაწილში ვერ იქნა გათვალისწინებული საჭირო თანხე- [illegible]

თითო აბზაცით

◎ **რუსეთის** ფედერაციის თავდაცვის მინისტრის, არმიის გენერლის პაველ გრაჩოვის მოწვევით მოსკოვში ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოდის ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრი ძიან ძინ ვეი.

◎ **ვაშინგტონში** დაიწყო ახლო აღმოსავლეთის მშვიდობიანი მოწესრიგების მოლაპარაკების მე-6 რაუნდი, იგი ამერიკისა და რუსეთის ეგიდით მიმდინარეობს. მოლაპარაკება ერთ თვეს გასტანს; მიმომხილველთა აზრით, როგორც ისრაელი, ასევე არაბული მხარე ახალი ინიციატივებით გამოვლენ.

◎ **რუსეთის** სახელმწიფო მდივანი გენადი ბურბულისი მომავალ კვირას 4-დღიან ოფიციალურ ვიზიტად ეწვევა თურქეთს. დაგეგმილია მოლაპარაკება, შეხვედრები საქმიანი წრეების წარმომადგენლებთან. ვიზიტი ემთხვევა რუსეთსა და თურქეთს შორის სახელმწიფოებრივი ურთიერთობის დამყარების ხუთასი წლის თავს.

◎ **ერევანში** გამართულ პრესკონფერენციაზე უნგრეთის მოქალაქემ როლანდ ფონ ბაგრატუნიმ, რომელსაც მე-11 საუკუნეში სომხეთის გამგებელი სამეფო ოჯახის შთამომავლად მიიჩნევენ, მხარი დაუჭირა სომხეთში მონარქიის აღდგენას. მისი განცხადებით, ეს ხელს შეუწყობს რესპუბლიკაში პოლიტიკური სიტუაციის სტაბილიზაციას. ბაგრატუნის აზრით კავკასიაში მონარქიის აღდგენა და კონფედერაციის შექმნა ამ რეგიონის ხალხების ერთადერთი გზაა.

საქართველოს საქმიანი წრეების საყურადღებოდ!

უკანასკნელ ხანს აქტიურად მიმდინარეობს საქართველოსა და უცხოეთის საქმიანი წრეების თანამშრომლობა, იწყება ეკონომიკური ინტეგრაციის პროცესი ცივილიზებულ მსოფლიოსთან.

ყოველივე ამას აბრკოლებს საბანკო ანგარიშსწორებებთან დაკავშირებული სირთულეები, რადგან დღეისათვის საქართველოს კომერციულ ბანკებს, სააქციო უნივერსალურ ბანკ „იბერიაბანკის" გარდა, არა აქვთ პირდაპირი საკორესპონდენტო ურთიერთობა უცხოეთის ბანკებთან.

„იბერიაბანკი" ერთადერთი კომერციული ბანკია საქართველოში, რომელსაც აქვს №1 სავალუტო ოპერაციების ჩატარების გენერალური ლიცენზია.

იმ ორგანიზაციებს, რომლებიც აწარმოებენ მოლაპარაკებას უცხოეთის საქმიან წრეებთან, შეუძლიათ ისარგებლონ „იბერიაბანკის" საკორესპონდენტო ანგარიშებით მსოფლიოს უდიდეს ბანკებში: დოიჩე ბანკთან — ფრანკფურტში და კრედი ლიონესთან — პარიზში. ამისათვის საკმარისია სავალუტო ანგარიშების გახსნა

„იბერიაბანკში"

გთავაზობთ „იბერიაბანკის" ზუსტ რეკვიზიტებს ფრანკფურტსა და პარიზში: Deuitsche Bank AG. Frankfurt am main, 949832 Iberiabank, Tbilisi. Credit lyonnais, Paris, 409083 d Iberiabank, Tbilisi.

ცნობებისათვის მიმართეთ:

„იბერიაბანკის" სავალუტო განყოფილებას. თბილისი, ბროსეს ქ. 1 ტელეფონი: 98-70-50.

ეს ჩვენი საქართველოა!

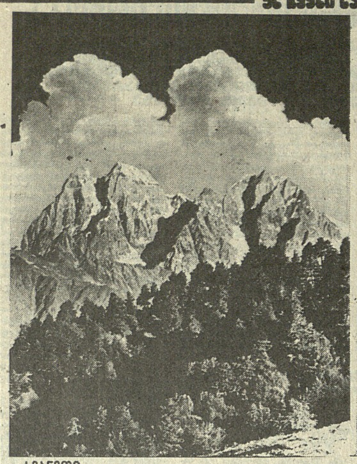

სვანეთი.

სიმონ კილაძის ფოტო (ფოტოსააგენტო „დრო“).

ფიქრი

დარიალის კარიბჭე

ვაჟა ბაკაშვილი, საქველმოქმედო საზოგადოება „ხავანეთას“ საბჭოს წევრი.

კავკასიის კარიბჭეს მოქუფრულ ღრუბელთა მთები დასდგომია თავზე. თითოეული მკვიდრის გულში შეშფოთებული თრთოლვა ჩაგუბებულა. მძიმე ხვედრმა კარგახანია გაგვიჩინა სურვილი გარედან დავკვირვებოდით საკუთარ თავსა და ხულს. დაძაბულობაა ყველგან. დაძაბულობაა კავკასიაშიც. დადგა ჟამი ორი ერის დაპირისპირებისა. ჩვენ, ქართველები და ოსები გაწბილებულნი და მოტყუებულნი, როგორც ერთმანეთის მოძულენი, ერთმანეთის პირისპირ დავდექით.

ამ გაუმართლებელმა დაპირისპირებამ, ადამიანთა აუნაზღაურებელი მსხვერპლი გამოიწვია. დაიკარგა ერთმანეთის ნდობა და სიყვარული. ისე ვუყურებდით შორიდან ერთმანეთს, რომ თანაზიარების ნატამალიც კი აღარ დარჩა ჩვენში. არც პირველმა ჭრილობებმა და არც პირველმა მსხვერპლმა დაგვაფიქრა. თითქოს გადამთიელი მოგვხდომოდეს კარზე, ისე დაუზოგავად ვურტყამდით და გულს ვტკენდით ურთიერთს. ვის რაში სჭირდებოდა ეს ყოველივე?.. სოფლებისა და ქალაქების აწიოკება, გადაწვა, უმართებულო მსხვერპლი და „სხვის კარს“ წასული ლტოლვილები. ნუთუ ჩვენ ოსი და ქართველი, ორი დაპირისპირებული მხარე, ერთ სისხლ და ხორცქცეულნი, გავხდით მოხუცების, ქალების და ბავშვების მკვლელები?! რატომ! რისთვის მოხდა ეს ყოველივე. რატომ არ დავფიქრდით თუნდაც ერთი წამით, როცა ერთმანეთის საწინააღმდეგოდ აღვმართეთ იარაღი და უდანაშაულოთა სისხლით შეიღება ამ ლამაზი კუთხის მთაბარი, რა იყო ამის მიზეზი, სად უნდა ვეძებოთ ამ მძიმე ჭრილობის მიზეზი, რომელიც წარუშლელ კვალად დააჩნდა ამ კუთხეს? ნუთუ ამის ბრალი იყო ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების ის სულიერი ძალისხმევა, წლების განმავლობაში თავს რომ გვიტენიდნენ, მოვლენათა ინსტიქტური და კოლექტიური აღქმისაკენ რომ იყო ძირითადად მიმართული. ამან დაგვაკარგვინა, საკუთარი შეგნების გრძნობა... დროებითი იყო ეს ყოველივე...

ჩვენში, სახელმწიფოებრივი შენება მსოფლიოს სახელმწიფოთა თანამეგობრობაში უკვე დაწყებულია; ოღონდ ეს შენება პოლიტიკური ცნებებიდან დაწყებული შენებაა, ხოლო ჩვენ, ადამიანები იდეებით ერთნი ვართ და თუ რაიმე განსხვავება დაგვანათლა შემოქმედმა, ისიც ადამიანურად, გადაულახავ წინააღმდეგობად უნდა ყოფილიყო მიჩნეული. ახლა, მხოლოდ ჩვენს ძალისხმევაზეა დამოკიდებული, როგორც თითოეული ადამიანი, ისე ერი ამ პასუხსაგებ გამოცდას როგორ ჩააბარებს.

ამისათვის უპირველესად საჭიროა დავივიწყოთ ურთიერთწყენა და მოვიშუშოთ ჭრილობები, ერთმანეთს კარგი თვალით შევხედოთ და კარგის დანახვით დავაფასოთ ერთმანეთი. ასე ყოფილა დასაბამიდან დღემდე. იქნებ, მოვიძიოთ ძალა ურთიერთის მხოლოდ კარგის დანახვის, კარგის აღმოჩენისა და შევქმნათ ფონი ურთიერთის დაახლოებისათვის.

ეს პასუხისმგებლობა, ჩემი ღრმა რწმენით, სწორედ ორივე ხალხის საქველმოქმედო ორგანიზაციებმა უნდა ითავონ. უპირველესად ურთიერთ სასიკეთო ძაფების აღდგენაა საჭირო, რასაც, ჩემი აზრით, უცილობლად საქველმოქმედო ორგანიზაციები შეძლებენ.

ბუნების განგებამ ამ დალოცვილ მიწაზე, მათ მკვიდრთ კავკასიის ჩრდილოეთი და სამხრეთი კარიბჭე — დარიალის კარიბჭე ჩააბარა და მას გაფრთხილება უნდა. და როგორი სიკეთით გაიღება იგი სტუმრისათვის, ეს ჩვენს შეგნებაზეა დამოკიდებული.

პოლიტიკა — ეს სამომავლო სიკეთეა, სასიკეთო ძაფების მოძებნა კი საქველმოქმედო ორგანიზაციებზეა დამოკიდებული. საქველმოქმედო ორგანიზაციები ახლა, როგორც არასდროს, უნდა შეეცადონ ერთიერთმიდგომით, ნდობით და იმედით დაამყარონ ერთმანეთთან კავშირი. უნდა გავიხსენოთ, რომ ჩვენ იმ ერების შვილები ვართ, საუკუნეების მანძილზე ძუძუმტეობისა და საოცარი სიახლოვით რომ ვიყავით ერთმანეთთან შეკრულნი. თითოეულმა მხარემ უნდა შევიგნოთ, რომ ეს სისხლისღვრა უაზრობა იყო. საქველმოქმედო ორგანიზაციებმა ახალი სახით, მხოლოდ ურთიერთაღორძინებითა და მიმტევებლობით უნდა შეძლონ ამ ორი ერის წინაშე წამოჭრილი მძიმე საკითხების მოგვარება.

წერილი რედაქციას

თანამემამულე მხარში ამოგვიდგება

თურქ-ქართველთა ურთიერთობაში მნიშვნელოვანი მოვლენა მოხდა: ახლახან თურქულ ენაზე გამოიცა შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი“. მთარგმნელია ცნობილი თურქი მკვლევარი, წარმოშობით ქართველი, პროფესორი ბილალ დინდარ მიქელაძე.

საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის სამსუნის უნივერსიტეტთან ერთობლივი სამეცნიერო და სასწავლო გეგმების შესათანხმებლად რამდენიმე დღით ვიყავით თურქეთის შავიზღვისპირეთის ერთ-ერთ ულამაზეს ქალაქში სამსუნში. ბილალ დინდარ მიქელაძე სწორედ ამ უნივერსიტეტის სოციალური კვლევის ინსტიტუტის დირექტორია.

იგი დაიბადა 1944 წელს ორდუს ვილაიეთის ქალაქ ფაცაში, სადაც ძირითადად ქართველები ცხოვრობენ. დედა წარმოშობით მეგრელია, მეუღლის გვარია თამაზაშვილი. ჰყავს ორი ვაჟი — თხუთმეტი და თერთმეტი წლისა. მშობლიურ ქალაქში სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო ტრაპიზონის ლიცეუმში, შემდეგ — ანკარის უნივერსიტეტში, ხოლო დოქტორანტურა გაიარა საქვეყნოდ ცნობილ სორბონის (საფრანგეთი) უნივერსიტეტში. აქვე დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია.

ბატონი ბილალი ცნობილი კაცია სამსუნში. იგი გვიწევდა მეგზურობას და მასპინძლობას.

ჩვენს თანამემამულესთან ერთად განვიხილეთ მრავალი საკითხი, რომლებიც თურქეთ-საქართველოს მომავალ ურთიერთობას უკავშირდება. შეკითხვაზე, იცნობს თუ არა ბატონი ბილალი იმ საარქივო მასალას, რომელიც თურქეთის არქივებშია და საქართველოს ეხება, მან გვიპასუხა, რომ ჯერჯერობით ამ საკითხებზე ინტენსიურად არ უმუშავია, მაგრამ, თუ საჭიროა, შეუძლია შე-

ამ დღეებში

გვატყობინებენ „საქართველოს რესპუბლიკისა“ და საქინფორმის კორესპონდენტები

მოვლენა • ფაქტი • კომენტარი

ეს გაჭირვება დროებითია

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მალე ახალი სასწავლო წელი დაიწყება. მანამდე კი მშობლები, ახლობლები თადარიგს შეუდგნენ — მაღაზიებს მიაშურეს სასკოლო დანიშნულების საგნების, ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის შესაძენად.

ადვილი წარმოსადგენია, მკითხველო, დახლებთან მისულ მომხმარებელს რა ვითარებაც დახვდება. თუმცა განა ყველანი აქ ყოფაში არა ვართ?

რესპუბლიკაში ამჟამად შექმნილმა უმძიმესმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა ვითარებამ ცუდ მდგომარეობაში ჩაგვაყენა. მაგრამ რაკი ეს ყველაფერი დროებითია, მომავლის იმედით უნდა გავუძლოთ ყოველგვარ გაჭირვებას. ჩვენს შვილებსაც ეს უნდა ჩავაგონოთ. ჯერჯერობით კი აქა-იქ ან მოწმენდილი დახლებია, ან მეტად ძვირად ღირებული უბადრუკი საქონელი.

— **ამ მოკლე ხანში მოსალოდნელია თუ არა რაიმე სასიკეთო ცვლილება რესპუბლიკის სავაჭრო მომსახურებაში?** — ასეთი კითხვით მიმართა ჩვენმა კორესპონდენტმა საქართველოს ვაჭრობის სამინისტროს მთავარი სამმართველოს უფროსს **ლერმან ლეკიშვილს**:

— მარტო ენგურის ქაღალდკომბინატი ყოველწლიურად 60-70 მილიონ ცალ რვეულს გვაწვდიდა. წლეულს ერთიც არ მიგვიღია. კრასნოიარსკის მხარის ქაღალდკომბინატთან ბარტერული გაცვლით კონტრაქტია გაფორმებული, რომლის მიხედვით სექტემბრის დასაწყისში 5 მილიონ ცალ რვეულს გამოგვიგზავნიან, რომელიც, სამწუხაროდ, საგრძნობლად გაძვირდა. ფუნჯები, აკვარელის საღებავები, ფანქრები, ავტოკალმები, კალმის გულები, ზურგჩანთები და სხვა საჭირო საგნები რესპუბლიკის ფარგლებს გარედან შემოგვქონდა. წლეულს იძულებული ვართ მცირე რაოდენობით გამოვიტანოთ გასაყიდად, თანაც ის, რაც ნაშთის სახითაა შემოგვრჩა.

სოხუმის ქარხანა „ორგტექნიკა“ წლების განმავლობაში გვაწვდიდა ფერად ფლომასტერებს, წლეულს ერთიც არ შემოსულა. ვაჭრობის სამინისტრო ყველაფერს ღონობს, რომ რესპუბლიკის გარედან შემოზიდოს საქონელი, რომელიც მნიშვნელოვნად გვაკლია.

მოსწავლის ზურგჩანთებზე დიდი მოთხოვნაა. მარტო შარშან 450 ათასი ცალი გაიყიდა. წლეულს მხოლოდ 50 ათასია გასაყიდი. თბილისის ტყავგალანტერიის ფაბრიკის ხელმძღვანელობა შეგვპირდა, რომ ნედლეულის გამოჩენის შემთხვევაში 10 ათას ზურგჩანთას კიდევ დაამზადებს. ამავე დროს რესპუბლიკის მრეწველობის სამინისტრო ეცდება შესაძლებლობის ფარგლებში დაავალოს თავის სამრეწველო საწარმოებს, რომ სწავლის დაწყებამდე გარკვეული რაოდენობის საქონელი დაამზადონ. მრეწველობას ნედლეული არა აქვს.

ჩვენი დარგის მუშაკები ყოველნაირად ეცდებიან გულისხმიერი მომსახურებით შეუმსუბუქონ მომხმარებელს სიძვირით გამოწვეული ნაღველი.

სურათზე: სასკოლო ვაჭრობა უნივერმაღ „ბავშვთა სამყაროში“; რა ქნან სასკოლო სექციის გამყიდველებმა ქეთევან და მანანა ჯოხაძეებმა, ძვირია, მეტად ძვირია ყველაფერი.

თ. ნიკოლაიშვილის ტექსტი და ფოტო.

სპილენძის ჯართი — ტურისტთა ბარგში

სახელმწიფო საბაჟო დეპარტამენტი იტყობინება

17 აგვისტოს თბომავალ „კომეტა-51“-ით თურქეთში მიმავალ ტურისტთა ბარგში აღმოჩნდა უპატრონო ტვირთი — 140 კილოგრამი სპილენძის ჯართი. იმავე თბომავლით მიმავალ ტურისტებს რაინდი და ეკატერინე ბერაიებს აღმოაჩნდათ 40 კილოგრამი სპილენძის ჯართი.

თბომავალი „ენგურით“ თურქეთიდან საქართველოში დაბრუნების დროს, პედაგოგ ახია ხარიტონის ასულ ასლანოვას, დაბადებულს ქალაქ ორენბურგში, 1969 წელს, აღმოაჩნდა ბრინჯაოს მომინანქრებული ჯვარი იესო ქრისტეს გამოსახულებით.

17 აგვისტოს ფოთის ნავსადგურში შევიდა თბომავალი „იბერია-სი“ ბაგამის ცუნძულების დროშით. როგორც შემდგომ გაირკვა, იგი დატვირთული იყო 885 ტონა ფერადი ლითონით ფირმა „გაგრაფილმის“ მიერ გაგრაში აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს უკანონოდ გაცემული ლიცენზიის საფუძველზე. ტვირთის მფლობელებმა განაცხადეს, რომ აფხაზეთში ვითარების გამწვავების გამო, ეგრეთ წოდებულმა „აფხაზეთის საბაჟომ“ ვერ გააფორმა ტვირთი და მოითხოვს მისი გაფორმება ფოთში.

აფხაზეთის ტერიტორიაზე განლაგებულ ნავსადგურებს სატვირთო გემების მიღება-მომსახურების უფლება არა აქვთ ფოთში განლაგებული „ინფლოტის“ ნებადაურთველად. საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით, ტვირთის მფლობელს მიეცა წინადადება, ლიცენზია აელო კანონიერი წესით და ტვირთის გატანა გაეფორმებინა, ფოთის საბაჟოში.

ფოთის საბაჟოდან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, სატვირთო გემები უნებართვოდ წინათაც შესულან აფხაზეთის ნავსადგურებში. მცირე წყალწყვის გემები თურქეთის დროშით შემჩნეული იყო ანაკლიაში.

ყოველივე ეს მოწმობს, რომ მესაზღვრეებმა შეასუსტეს კონტროლი.

მხარში ვუდგავართ ქართულ არმიას

მორიგი განსაცდელის დღეები დაგვიდგა ყველას. ზესტაფონის მოსახლეობის წინადადებით, რაიონის გამგეობასთან შეიქმნა საგანგებო კომისია, ბანკში გაიხსნა ანგარიში, რომელზეც უკვე შეიტანეს ათასობით მანეთი.

გუშინ რაიონის საწარმოებმა და დაწესებულებებმა, სავაჭრო ორგანიზაციებმა, გლეხებმა სოხუმში გაგზავნეს ჰუმანიტარული ტვირთი. — თუ ჩვენი სამშობლოს დაცვის ინტერესები მოითხოვს, ვიყიდით ტანკებს, თვითმფრინავებს და სხვა საბრძოლო ტექნიკას, — ამბობენ ზესტაფონელები.

ჰენრი შარიქაძე.

საგანგაშო სტრიქონები

ეპიდემიის „ლანდები“ სოფლად

ადგილობრივ ხელმძღვანელობასა და სანეპიდსადგურის მუშაკებს კი ეს თითქმის არ აღარდებთ

ვახტანგ გოზალიშვილი.

თვალის ერთი გადავლებითაც დარწმუნდებით, რარიგად არის დანაგვიანებული და დაბინძურებული საგარეჯოს, სიღნაღისა და დედოფლისწყაროს რაიონების შემოგარენი, ტყისა და გზის პირები, მშრალი ხევები თუ ბუნებრივი ღრმულები. სოფლის ქუჩებსა და მშრომელთა ეზო-ყურეში კი ერთობ მომრავლდა ვირთაგვები და, რაღა თქმა უნდა, ისინი სიკეთეს არ მოიტანენ, ეს ჩვენთვის

მცდელობასაც კი ვერ იგრძნობთ. ორი წლის წინათ საქართველოს პირველი გაზეთის ფურცლებზე მოურიდებლად ვამხილე სიღნაღის რაიონის სოფლების მესვეურნი იმის გამო, რომ რაიონში წლების განმავლობაში ანტისანიტარია იყო გამეფებული და ეს არავის ედარდებოდა. შემდეგ ადგილობრივი ხელისუფლება კი შეიცვალა, მაგრამ შარშან პრეფექტურას ეკოლოგიისა და სანიტარიული პირობების გაუმჯობესებაზე არც უფიქრია. სანეპიდსადგურის მთავარმა ექიმმა ვასილ ნათიძემ და სანეპიდსადგურის უამრავმა მუშაკმა არ იცოდნენ, რა ხდებოდა გურსაც რა ენაღვლებოდა, ამ პასუხებს ეფარებოდა, და ასე გრძელდებოდა ალაზნისა და სოფლების დანაგვიანება-დაბინძურება. რაიონის სოფლების ანაგის, ვაქირის, საქობოს, წნორის, ბოდბისხევის, ქვემო მაჩხაანის, ჯუგაანის, ტიბაანის, ძველანაგის, ბოდბის, მაღაროს, ულიანოვკისა თუ ნუკრიანის მშრალი ხევები სიბინძურის კერა იყო და კვლავაც ასე დარჩა. ახლა ტყისა და გზისპირებზე უნდა ნახოთ რა დღეშია — გროვებად ყრია სამშენებლო თუ საოჯახო ნაგავი, ხოლო თავად სოფლებში სასადილოების მიმდებარე ტერიტორიებზე ვირთაგვები

ნიტარიული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, სამაგიეროდ საგარეჯოელი ხელისუფალნი, ადმინისტრაციული ორგანოები, წლობით ერთობოდნენ და კვლავაც ერთობიან სანეპიდსადგურის მუ-

კიდეც. ოქტომბერში, არჩევნების წინა დღეებში რაიონულ გაზეთში რამდენჯერმე დაიბეჭდა შეყვირალა კორესპონდენციები უზარმაზარი გაშავებული სურათებით, მსხვილი შრიფტით აწყობილი ანშლაგები

რეკლამა ● განცხადება

თბილისის საერთაშორისო ეკონომიკისა და ინფორმაციის ინსტიტუტი

აცხადებს აბიტურიენტთა მიღებას 1992-93 სასწავლო წლისათვის.

საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობათა, საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო ინფორმაციის ფაკულტეტებზე.

საბუთები მიიღება 25 აგვისტოდან 10 სექტემბრამდე ყოველდღე (კვირის გარდა) 10-დან 17 საათამდე.

გასაუბრება — 10 სექტემბრიდან 15 სექტემბრამდე.

ჩვენი მისამართია: თბილისი, ფალიაშვილის ქ. № 59. 84-ე საშუალო სკოლაში. ტელ.: 22-11-56.

საქართველოს კერძო საინჟინრო-ეკონომიკური ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტთა და მათი მშობლების საყურადღებოდ!

1992-1993 სასწავლო წელს ამავე ინსტიტუტის, აგრეთვე სხვა უმაღლეს სასწავლებლებიდან გადმოსული მეორე კურსის სტუდენტთა სწავლის კონტრაქტით გათვალისწინებული საფასური არ გადიდდება — მეორე კურსის სტუდენტები გადაიხდიან იმდენს, რამდენიც გადაიხადეს I კურსზე სწავლის დროს — 7 ათას მანეთს.

ინსტიტუტის რექტორი, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე ალექსანდრე კუჭუხიძე.

თბილისის № 150 ტექნიკური სასწავლებელი

აცხადებს მიღებას სპეციალობებზე:

1. მოლარე-კონტროლიორი (11 კლასდამთავრებული)
2. ქიმიური ბაქტერიოლოგიური ანალიზის ლაბორანტი (9 და 11 კლასდამთავრებული)
3. რადიო-სატელევიზიო აპარატურის და ხელსაწყოების მემონტაჟე (9 და 11 კლასდამთავრებული)
4. ავტომემკეთებელი ზეინკალი (ძრავის, ელექტროგაყვანილობის შემკეთებელი და მეთუნუქე) (9 და 11 კლასდამთავრებული)

სტიპენდია თვეში 300-700 მანეთი. დამატებითი ცნობებისათვის მიმართეთ: თბილისი, დ. უზნაძის 37 (ქორწინების სახლის გვერდით, ყოფილი კამოს ქუჩა).

ტელ.: 95-60-78.

„ბლიცინფორმი“ გთავაზობთ უფასო მომსახურებას!

ა. წ. 25 აგვისტოდან თბილისში დაიწყებს ფუნქციონირებას სატელეფონო-კომპიუტერული ქსელი „ბლიცინფორმი“.

ტელეფონის საშუალებით შეგიძლიათ უფასოდ გაიგოთ, თუ რომელ კომერციულ ან სახელმწიფო მაღაზიაშია შესაძლებელი თქვენთვის სასურველი საქონლის შეძენა.

„ბლიცინფორმი“ იწვევს თანამშრომლობისათვის იმ სავაჭრო ობიექტების ხელმძღვანელებს, რომელთაც სარეალიზაციო საქონლის შესახებ ინფორმაციის გავრცელება სურთ ჩვენი სატელეფონო ქსელის საშუალებით.

ჩვენი ტელეფონებია: 36-78-82, 36-75-04.

ქ. თბილისის № 151 სავაჭრო სასწავლებელი

აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1992-93 სასწავლო წლისათვის შემდეგ სპეციალობებზე:

1. სასურსათო საქონლის გამყიდველი
2. მოლარე-კონტროლიორი
3. ხილ-ბოსტნეულის გადამუშავების ტექნოლოგი
4. კულინარი (მზარეული, კონდიტერი)

სწავლა დაიწყება 1 ოქტომბერს, სტიპენდია 350 მან.

სასწავლებლის მისამართია: ქ. თბილისი, დიღმის მასივი, მე-8 კვარტალი, ტელეფონი: 51-86-15.

სასწავლებლის დირექცია.

საბუთების მიღება გაგრძელებულია

საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს ახლად შექმნილ კადეტთა კორპუსში საბუთების მიღება გაგრძელებულია ამა წლის 5 სექტემბრამდე.

დაწვრილებითი ცნობებისათვის მიმართეთ მისამართზე: ქ. თბილისი, დ. უზნაძის ქ. № 117, ტელ.: 95-11-78.

გამოსათხოვარი

მეგობრის ხსოვნას

ტრაგიკულად დაიღუპა სრულიად საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოების ყოფილი წევრი, გვარდიის სადაზვერვო სამმართველოს მაიორი მალხაზ მანაგაძე.

თითქმის სამი წელი ვიყავით ერთად, ჩვენი საზოგადოების აქტიური წევრი იყო. შიდა ქართლში მიმდინარე მთელი ომის მანძილზე ცხინვალის რეგიონში ტრიალებდა, ნინოწმინდის (ყოფილი ბოგდანოვკა) რაიონშიც იწოდა ქართულ საქმეს; 16 აგვისტოს სამაჩაბლოში მოკლული მეგობარი დავასაფლავეთ, თურმე უკანასკნელად ვხედავდით; მეორე დღესვე აფხაზეთში წავიდა, თანამოძმეთათვის სურსათისა და მედიკამენტების წასაღებად და ტამიშთან ჩასაფრებულმა მტერმა მხეცური წამებით მოუღო ბოლო მას და კიდევ რამდენიმე მის თანამებრძოლს.

უსაზღვროდ გულთბილი, კეთილი, ხალისიანი ვაჟკაცი იყო. სულ 28 წელი იცოცხლა; რაც შეეძლო, არ დაუკლია სამსახური ქვეყნისათვის, ყველგან და ყოველთვის ეშველებოდა გასაჭირში ჩავარდნილ თანამოძმეს — უცხოსაც და თავისიანსაც.

უკვე მერამდენედ გვიხდება იმის თქმა, რომ არ ვიცით, როგორ ვანუგეშოთ დაღუპულის ოჯახის წევრები.

ჩვენს მალხაზს ექვსი თვის ბიჭი დარჩა, იგი უნდა გაიზარდოს ჯანმრთელი, მკვიდი, ბედნიერი — მამამისისა და მისი მეგობრების სისხლით მოტანილ თავისუფალ საქართველოში, ზეცაში კი ღმერთმა ნათელი დააყენოს ჩვენს მართალ ბიჭებს!

სრულიად საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოება.

მთავარი რედაქტორი ზურაბ გოგიაშვილი.

○ მისამართი, 380096, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. № 14.
○ ტელეფონები: მთავარი რედაქტორის მისაღები 99-92-26; წერილების რედაქცია 99-78-24.

ავტორებს ვთხოვთ, მანქანაზე ნაბეჭდ 7 გვერდზე მეტი მოცულობის წერილებს ნუ შემოგვთავაზებენ.

გაზეთის ეგზემპლარებში პოლიგრაფიული წუნის შემჩნევისას მიმართეთ გამომცემლობა „სამშობლოს“ საგაზეთო კორპუსს, თბილისი, ხოშარაულის 29.

გაზეთი რეგისტრირებულია საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტროში. რეგისტრაციის ნომერია 0488.